

Cart Nech De'en Bzoj San Pabən' Par Beṇə' Corinto Ca'

Pabən' chzoje' beṇə' ca' chso'elao' Cristən' Corinton'

¹⁻² Nada' Pab chzoja' le'e cart nga. Nezczele de que Diozən' gwleje' nada' par naca' apostol che Jesocristən', chedə' can' gwnalaže'e. Chzoja' cart nga par le'e bagwlej Diozən' niḥ chdopə chžagle cho'ela'ole Jesocristən' lao' syoda Corinton'. Nada' len beṇə' bišə'əcho Sostenesən' chguapto' le'e diox. Diozən' bagwleje' le'e can' gwleje' neto' par naccho lao ne'enə' laogüe de'en ngodə'əcho txen len Cristo Jeso'osən'. Chzoja' cart nga par yoguə'əloḷ beṇə' gatə'atezə nite'e, beṇə' chso'on orasyon chso'olğüiže' Xancho Jesocristən'. Naque' Xanga'aque' na' leczə naque' Xancho. ³ Chṇaba' lao Xacho Diozən' na' lao Xancho Jesocristən' əsa'aclenšgue' le'e na' so'one' par so cuezle binḷo len xbab de'en yo'o lo'o yichjla'ažda'olen'.

Cristən' chone' par niḥ zocho mbalaz

⁴ Syempr cho'a yelə' choxcwlen che Diozən' can' chone' par niḥ Cristo Jeso'osən' chaclene' le'e. ⁵ De'en chonḷilažə'əlene' chaclenchgüe' le'e par niḥ chejni'ile yoguə' de'e ca' babzejni'i Diozən' le'e na' cho'ele dižə' chei. ⁶ Na' bachonḷe ca nacbia' de que xtižə' Cristən' de'en chejle'ele naquən de'e li. ⁷ Chaclen Diozən' le'e len xbab de'en yo'o lo'o yichjla'ažda'olen' par gonḷilažə'əchlene' na' par niḥ gonchle can' chazlaže'enə' žlac chbezcho yidə

Ḫancho Jesocristən' yetlas. ⁸ Diozən' gaquəlene' le'e soczle gonle can' chazlaže'enə' par niḫ catə'an yidə Ḫancho Jesocristən' yetlas notono gaquə əne' de que napple dolə'. ⁹ Diozən' zotezə zoe' chone' complir can' ne'enə'. Le'enə' bagwleje' le'e par niḫ naquə yichjla'ažda'olen' tozə len yichjla'aždao' Xi'ine' Jesocristən' ben' naquə Ḫanchon'.

Benə' ca' chso'elao' Cristən' Corinton' bito zjənaque' tozə

¹⁰ Benə' bišə', laogüe de'en chonlilažə'əcho Ḫancho Jesocristən' chneyoida' le'e gonle txen len ljuezjle na' bito tilə gwšašle. Tozə xbab gonle na' tozə can' əgwžiale bia'. ¹¹ Benə' bišə', benə' ca' nitə' liž Cloe baboso'ozenene' nada' de que chdilə chšašle. ¹² Enia' chdilə chšašle, chedə' balle nale: "Naogua' de'en chsed chlo'i Pab." Na' yeballe nale: "Naogua' de'en chsed chlo'i Apolos." Na' yeballe nale: "Naogua' de'en chsed chlo'i Bed." Na' yeballe nale: "Naogua' de'en bsed blo'i Cristən'." ¹³ ¿Echaquele bselə' Diozən' Cristən' par yebeje' to ḫopzle xni'a de'e malən'? ¿Ena' chaquele nada' Pabən' gwsə'ote' le'e yag corozən' par gwduxjua' xtolə'əle ca'? Na'alje ¿əpor la nada'anə' gwchoale nisən'? Bito. ¹⁴ Crispo na' Gayo na'azən' bcho'a nis. Na' choxcwlen Diozən' notoch no zo entr le'e benə' yesə'əne' de que lecə nada' bcho'aga'aca'ane' nis. ¹⁵ Bito che'enda' no əna de que por la' na'anə' gwchoe' nisən'. ¹⁶ Na' lecə nada' bchoa' benə' ca' nitə' liž Estefanasən' nis. Na' bitoch chjsa'alaža'a šə noch zo benə' bcho'a nis. ¹⁷ Nezda' Cristən' bito bsele'e nada' par gwcho'a benə' nis. Bsele'e nada' par chyixjui'a dižə' güen dižə' cobə che'enə'. Na'

catə' chyix̄jui'an bito cho'a dižə' zdebə de'e cui se'ejni'i beṇə'. Bito che'enda' no gaque de que nada' naca' beṇə' sin', chedə' šə so'one' xbab che yelə' sin' chia'anə' bito əsa'aquene' de que de'e zaque'enə' ca de'en bnež̄jw cuin Cristən' gwso'ot beṇə' le' le'e yag corozən'.

Cristən' bedalo'e yelə' chnabia' na' yelə' sin' che Diozən'

¹⁸ Beṇə' ca' cui choso'ozenag che Diozən' yesə'əbiayi'e zejlicane. Lega'aque' bito chse'enene' no güe'elen lega'aque' dižə' can' gwso'ot beṇə' Cristən' le'e yag corozən'. Pero Cristən' babene' par niçh chio'o cui yeyejcho lao yi' gabilən'. Na' nezecho de que zaquə'əchgua dižə' de'en cho'echo de que gwso'ote'ene' le'e yag corozən', chedə' dižə' nan' chzejni'in beṇə' de que Diozən' nape' yelə' guac par chocobe' yichjla'aždao' notə'ətezcho chonlilažə'əchone'. ¹⁹ Chac can' na Xtižə' Diozən' de'en nyojən:

Nada' gona' par niçh nachia' de que beṇə' sin' ca' caguə de'e li zjənsine'enə',
na' gona' par niçh beṇə' ca' chse'ejni'i de'e zan lao yežlyo nga bito bi bi de gon ca de'en chse'ejni'ine'enə'.

²⁰ Nitə' beṇə' bazjənsed yelə' sin' che beṇəchən', na' nitə' beṇə' choso'osed choso'olo'i lei che Diozən', na' nitə' beṇə' chso'e dižə' che de'en chac lao yežlyo nga. Beṇə' ca' chsa'aquene' chso'one' xbab sin', pero lao Diozən' bito bi bi zaquə' xbab chega'aque'enə'. ²¹ Diozən' naque' beṇə' sin' na' le'enə' bene' par niçh yelə' sin' che beṇəchən' bito chaclenən beṇə' par so'ombi'ene'. Pero na' con beṇə' se'ejle' xtiže'enə' de'en chyix̄jue'eto',

Diozən' chazlaže'e yebeje' lega'aque' xni'a de'e malən', la'anə'aczə beṇə' ca' cui zjənombia' Diozən' chsa'aque' de que bito bi bi zaquə' dižə' de'en chyixjue'eto'.

²² Ca naquə beṇə' Izrael ca' cui chso'onlilažə' Cristən', chəsə'anabe' yesə'əle'ine' milagr par yesə'anəzene' šə le Dioz nan' bsele'e Cristən', na' le'egatezə ca' beṇə' ca' cui zjənaquə beṇə' Izrael na' cui chso'onlilaže'e Cristən', zjəchi' yichjga'aque' porzə che bitə'ətezə dižə' cobə de'en chsa'aque' naquən dižə' sin'. ²³ Pero na' neto' chyixjue'eto' can' gwso'ote' Cristən' le'e yag corozən'. Na' catə' chyixjue'eto'on beṇə' Izrael ca' bito chsa'azlaže'e na' bito chse'ejle'e chei. Na' leczə beṇə' ca' cui zjənaquə beṇə' Izraelən' catə' chse'enene' dižə' de'en chyixjue'eto', leczə chsa'aque' de que bito bi bi zaquə'ən. ²⁴ Pero chio'o bagwlej Diozən' par naccho xi'ine', chio'o naccho beṇə' Izrael na' chio'o cui naccho beṇə' Izrael, nezecho de que Diozən' chlo'e yelə' chnabia' che'enə' na' yelə' sin' che'enə' ca de'en bsele'e Cristən' gwso'ote'ene' por ni checho. ²⁵ Na' de'en bsele'ene' gwso'ot beṇə' le' por ni chechon' beṇə'chən' chsa'aque' de que bito bi zaquə' de'en chon Diozən', na' chsa'aque' de que bito bi yelə' chnabia' napə Diozən'. Na' ca de'en bsele'ene' chlo'en de que Diozən' lechguale beṇə' sin' naque' cle ca beṇə'chən' na' lechguale chnabi'ache' ca beṇə'chən'. ²⁶ Le'e gon xbab beṇə' bišə', Diozən' gwleje' chio'o par naccho xi'ine'. Bito naquə zanchə beṇə' sin' segon can' chso'on beṇə'chən' xbab checho, na' nic naquə zanchə beṇə' gwnabia', na' nic naquə zanchə beṇə' blaο. ²⁷ Diozən' gwleje' chio'o par naccho xi'ine',

la'anə'əczə bito naccho beṇə' sin' na' la'anə'əczə bito naccho beṇə' gwnabia'. Gwleje' chio'o par niḥ chzejni'ine' beṇə' ca' cui zjənombi'ene' de que yelə' sin' na' yelə' gwnabia' čhega'aque'enə' bito bi zjəzaquə'ən laogüe'enə'. ²⁸ Chio'o cui naccho beṇə' blao na' cui bi zaquə'əcho par beṇə'čhən'. De'e na'anə' beṇə' ca' cui zjənombia' Diozən' čhəšə'əgue'ine' chio'o. Pero Dioz na'anə' gwleje' chio'o par naccho xi'ine' niḥ sa'acbe'ine' de que bitobi bi zaquə' xbab čhega'aque'enə' ca de'en choso'ozoe' Diozən' ca'alə. ²⁹ Na' Diozən' babene' par niḥ notono no gaquə güe'elao' cuine laogüe'enə'. ³⁰ Dioz na'anə' babene' par niḥ ngodə'əcho txen len Cristo Jeso'osən'. Diozən' banone' chio'o beṇə' sin' čhedə' Cristən' naque' beṇə' sin'. Banone' par niḥ naccho beṇə' güen laogüe'enə', čhedə' Cristən' naque' beṇə' güen laogüe'enə'. Banone' la'ažda'ocho' xi'ilažə' čhedə' Cristən' naque' beṇə' la'aždao' xi'ilažə'. Na' leczə le'enə' babene' par niḥ cui bi xtolə'əcho' de, čhedə' Cristən' gwdixjue' xtolə'əcho'. ³¹ Na' nyoj Xtižə' Diozən' nan: "Bito cheyalə' güe'elao' cuincho sino cheyalə' güe'ela'ocho Xancho Diozən'."

2

Pabən' be'e xtižə' Cristən' ben' gwso'ot beṇə' mal ca' le'e yag corozən'

¹ Beṇə' bišə', catə' bedəya'a xtižə' Diozən' gan' zolen' bito bi'a dižə' zdebə de'e cui šejni'ile, na' caguə bi'a dižə' par niḥ gonle xbab de que nada' naca' beṇə' sin'. ² Gwnia' lo'o la'aždaogua'a de que žlac soa' len le'e bito bi bichlə dižə' gua'a sino que gua'a dižə' čhe Jesocristən' na' can'

gwso'ote'ene' le'e yag corozən', na' bena' can' gw-
 nia' lo'o la'aždaogua'anə' catə'an bida' gan' zolenə'.
 3 Gocbe'ida' bito bi gaquə gona' par niç šejle'ele
 dižə' de'en gua'anə' na' de'e na'anə' lechgualə bžeba'
 na' golə' gwxisa' catə' bena' xbab šə gwzena-
 gle chia'. 4 Na' catə' bi'a dižə' che Cristən' bito
 bi'a dižə' len yelə' sin' chia' par niç gonle can'
 gwni'anə'. Spirit che Diozən' gocwlenən le'e len
 yelə' guac cheinə' par niç gocbe'ile de que dižə'
 lin' bi'a. 5 Bi'a dižə'an ca' par niç notono no
 gaquə əna de que chonlilažə'əle Diozən' por ni che
 yelə' sin' chia'anə'. Nezczecho de que Dioz nan'
 gocwlene' le'e len yelə' guac che'enə' par niç
 chonlilažə'əlene'.

Spirit che Diozən' chonən par niç chejni'ito'

6 Na' de'e li chaclen Diozən' neto' par niç
 cho'eto' dižə' sin' len beṇə' ca' bachse'ejni'i
 xtiže'enə'. Pero na' yeziquə'əchlə beṇə' ža' yežlyo
 nga bito chsa'aquene' de que xtižə'əto'on naquən
 de'e sin'. Na' ni que chsa'aque beṇə' gwnabia'
 ca' ža' yežlyo nga de que cho'eto' dižə' sin'. Na' ca
 naquə beṇə' gwnabia' ca' ža' yežlyo nga, gwžin ža
 catə' te yelə' gwnabia' čhega'aque'enə'. 7 Na' dižə'
 sin' de'en cho'eto', Dioz nan' babzejni'ine'en neto'.
 Notono gwneze dižə' sin' che'enə' antslə, pero
 na'a babzejni'ine'en neto'. Lao yelə' beṇə' sin' che
 Diozən' gwčhoglaogüe'en nac gone' par niç gone'
 chio'o yelə' bala'aṇ. 8 Na' ni tozə beṇə' gwnabia'
 beṇə' ža' yežlyo nga bito gwse'ejni'ine' yelə' sin' che
 Diozən'. La' žalə' gwse'ejni'ine'en, bito boso'ode'e
 Xancho Jesocristən' le'e yag corozən', ben' naquə

le'ezelaogüe beṇə' zaque'e. ⁹ Na' Xtižə' Diozən' de'en nyojən nan:

Notono ne'e le'i de'e šao' de'e güen de'en gon
 Diozən' len beṇə' ca' chsa'aque'ne' çe',
 na' nic noṇə' yesə'əṇeze can' gone',
 na' nic noṇə' gon xbab çei lo'o
 yichjla'aždaogüe'enə'.

¹⁰ Pero na'a ža, Diozən' babene' par nič Spirit çe'enə' bzejni'in chio'o ca naquə de'e güen de'en chone' len chio'o chaquecho çe'. Tcho'a tšao' chejni'i Spirit çe Diozən' can' chone'enə', na' leczə než nle'in de'en ngašə' len beṇəçhən'.

¹¹ Notono no neze bi xbab chon beṇə' yoblə, çhedə' con to tocho nezecho bi xbabən' choncho. Na' nic no neze bi xbabən' chon Diozən'. Spirit çe' na'azən' nezen bi xbabən' chone'. ¹² Na' Diozən' bsele'e Spirit çe'enə' zon lo'o la'ažda'ochon' par nič chnezecho yoguə'əloj de'e šao' de'e güen de'en chon Diozən' len chio'o laogüe de'en nži'ilaže'e chio'o. De'e na'anə' bitoch choncho xbab ca xbab de'en chso'on beṇə' yeziquə'əchlə ža' yežlyo nga. ¹³ Neto' cho'eto' dižə' çe de'e ca' chon Diozən' len chio'o, pero caguə cho'eto'on lao yelə' beṇə' sin' çheto'onə'. Spirit çe Dioz nan' chzejni'in neto' dižə' de'en cho'eto'onə'. Na' beṇə' ca' bayo'o Spirit çe Diozən' lo'o yichjla'ažda'oga'aque'enə', lega'acze'enə' chse'ejni'ine' de'en chsed chlo'iga'aque'one'.

¹⁴ Na' beṇə' ca' cui yo'o Spirit çe Diozən' lo'o yichjla'ažda'oga'aque'enə', bito gaquə se'ejni'ine' de'en chsed chlo'i Spiritən' çhedə' chsa'aque'ne' bito bi bi zaquə'ən par lega'aque'. Bito chse'ejni'ine'en çhedə' bito yo'o Spiritən' lo'o

yichjla'ažda'oga'aque'enə' par gaquəlenən lega'aque' se'ejni'ine'en. ¹⁵ Chio'o bayo'o Spirit che Diozən' lo'o yichjla'ažda'ochon', de'e na'anə' chaclenən chio'o par niçh chacbe'icho che bitə'ətezə de'en goncho šə naquən güen o šə naquən mal gonchon. Pero na' beṇə' yeziquə'əchlə bito chse'ejni'ine' de que de'en chene'e Spirit che Diozən' gon chio'o naquən de'e güen. ¹⁶ Na' Xtižə' Diozən' de'en nyojən nan: "Notono zo no chejni'i xbab che Xancho Diozən' to gwłazze'. Na' Diozən' bito bi de de'e əgwšed əgwlo'i beṇəchən' le'." Pero Diozən' babene' par niçh choncho xbab can' chazlažə' Cristən'.

3

Txenṇə' gwso'one' xšin Diozən'

¹ Beṇə' bišə', catə' bi'a xtižə' Diozən' len le'e, bito bi'an can' cho'an len beṇə' ca' bachoso'ozenag che Spirit che Diozən', chedə' le'e ne'e chzenagle che la'ažda'omallen'. La'anə'əczə bachonlilažə'əle Cristən' gwxaquə'əlebele ca bidao'. ² Catə' ze'e gwzolaole chonlilažə'əle Cristən' gwxaquə'əlebele ca bidao' ne'e chsa'ažə' laogüe de'en cuiṇə' šejni'iša'ogüe'ele de'e ca' chene'e Diozən' šejni'ile. De'e na'anə' bšed blo'ida' le'e de'e ca' cui naquə zdebə šejni'ile, na' xte ža neža ne'e chsed chlo'ida' le'e ca' chedə' cuiṇə' gac šejni'ile de'en naquə zdebə. ³ Nachia' bitonə' gac šejni'ile de'en naquə zdebə, chedə' ne'e chzenagle che la'ažda'omallen'. De'en chgue'i ljuežjle na' chdiḷə chžašle zeje dižə' chzenagczle che la'ažda'omallen' can' chso'on beṇə' ca' cui chso'onlilažə' Cristən'. ⁴ Chzenagle che la'ažda'omallen' ca de'en na ballē: "De'en chsed chlo'i Pabən' naogua'", na' yeballe nale: "De'en

chsed chlo'i Apolosən' naogua'." De'e na'anə' nia' chonle can' chso'on beṇə' ca' cui chso'onlilažə' Cristən'.

⁵ ¿Noxa nada' Pab na' noxa Apolosən'? Neto' naquəto' beṇə' güen xšin Diozən' na' neto' be'elento' le'e xtiže'enə'. Na' cuin Diozən' beṇə' par nič balle benlilažə'əle Cristən' catə' bi'a dižə' güen dižə' cobə che'enə' len le'e na' leczə bene' par nič yeballe benlilažə'əle Cristən' catə'an Apolosən' be'elene'en le'e. ⁶ Zgua'atec nadan' be'elena' le'e xtižə' Diozən' na' gwxaquə'əlebəda' ca to beṇə' chaz. Na' laögüe de'en leczə bsed blo'i Apolosən' le'e, gwxaquə'əlebene' ca be'en chyil. Na' can' chon Diozən' nič chcha'o chxen de'en chazcho, leczə can' bene' par nič gwyejle'ele xtiže'enə' de'en be'elento' le'e. ⁷ Bitotec bi zaca'a nada' de'en be'elena' le'e xtižə' Diozən', na' nic Apolosən' de'en bsed blo'ichene'en le'e. Dioz nan' zaquə' chedə' le'enə' bene' par nič gwyejle'ele xtiže'enə'. ⁸ Ben' chyixjue'e xtižə' Diozən' de'e neche na' ben' chyixjue'en de'e gwchope, txennə' chso'one' xšin Diozən' na' tozəczə can' cheyalə' gapəga'acchone' respet. Na' Diozən' gone' par nič to toe' yesə'anite'e mbalaz segon can' gwso'one' xšine'enə'. ⁹ Neto' ža, txennə' chonto' xšin Diozən' entr le'e. De'e na'anə' gwxaquə'əlebetə' ca beṇə' goz go'oṇ na' le'e gwxaquə'əlebele ca yežlyon' gan' chac žinnə'.

Na' leczə le'e chdopə chžagle cho'ela'ole Cristən' yoguə'əle txen gwxaquə'əlebele ca to yo'o che Diozən' na' neto' gwxaquə'əlebetə' ca beṇə' ben yo'onə'. ¹⁰ Diozən' goclene' nada' par nič naca beṇə' nech bena' xšine'enə' entr le'e. De'e na'anə' gwxaquə'əlebəda' ca beṇə' bxe

lan yo'o. Na' bena' xšine'enə' ca chon to mues beṇə' chacchgua. Na' nitə' beṇə' yoblə beṇə' leczə bososed bosolo'ine' le'e na' lega'aque' gwxaquə'əlebəga'aquene' ca beṇə' gosə'əbec ze'enə'. Na' šə nochlə beṇə' yososed yosolo'ine' le'e, cheyalə' so'one' xbab par niḥ yososed yosolo'ine' le'e porzə de'en naquə de'e li. ¹¹ Le'e chdopə chžagle cho'ela'ole Jesocristən' yoguə'əle txennə' gwxaquə'əlebele ca to yo'o de'en chac, na' Jesocristən' gwxaquə'əlebene' ca lan yo'onə'. Na' šə no chene'e əgwɣe laneinə' de'e yoblə, bitoch gaquə, ḥedə' tozə Jesocristən' zaque'e par gonlilažə'əchone'. ¹² Nezecho chcheje bitə'ətezə ze'e de'e chɣe beṇə' lao lan yo'onə' segon šə none'en de or, de p̄lat, de yej fin, de yag, de yix, o de dod. Can' gwxaquə'əlebe de'en yososed yosolo'i beṇə' le'e. ¹³ Na' catə' əžin ža ḥoglaio Diozən' ḥe yoguə'əloḷ beṇə', cana'ach la'alaon ḥe to to beṇə' bososed bosolo'ine' le'e šə bososed bosolo'ine' le'e de'en naquə de'e li, o šə cui. Na' šə bososed bosolo'ine' le'e de'en naquə de'e li, gwxaquə'əlebəga'aquene' ca to beṇə' ben yo'o de or de p̄lat o de yej fin ḥedə' de'e ca' bito chse'eyən. Pero na' šə bososed bosolo'ine' le'e clelə, gwxaquə'əlebəga'aquene' ca to beṇə' ben yo'o de yag, de yix, o de dod ḥedə' de'e ca' chse'eyən. Catə' əžin žan' ḥoglaio Diozən' ḥe yoguə'əloḷ beṇə', gone' ca la'alaon šə de'en ben to to beṇə' güen xšine'enə' naquən de'e zaque'e o šə bito bi zaquə'ən. Ca'aczən' nla'alaon ḥe to to yo'o segon naquən' zjənaquən. ¹⁴ Beṇə' ca' bososed bosolo'ine' le'e de'en naquə de'e li, cuin Diozən' gone' ca yesə'əzi' beṇə' ca' yelə'

bala'an. ¹⁵ Pero beṇə' ca' boso'osed boso'olo'ine' le'e clēlə gwxaquə'əlebəga'aque' ca beṇə' šey ližen'. Na' nacchguaze gaquə yesə'əchoje' par cui se'eye', bito bi yelə' bala'an yesə'əzi'e čhedə' bito boso'osed boso'olo'ine' le'e can' cheyalə'.

¹⁶ Chio'o chdopə chžagcho cho'ela'ocho Jesocristən', yoguə'əcho txennə' gwxaquə'əlebecho ca to yo'odao' gan' chso'elao' beṇə' Diozən' čhedə' Spirit čhe'enə' zon lo'o yichjla'ažda'ochon'. ¹⁷ Na' šə to beṇə' gone' par nič chio'o chdopə chžagcho cho'ela'ocho Cristən' cuejyichjcho dižə' li čhe Diozən', Diozən' gwnežjue' castigw zejlicanə čhe ben' gon ca', čhedə' bagwlej Diozən' chio'o par naccho lažə' ne'enə' na' zo Spirit čhe'enə' lo'o yichjla'ažda'ochon'.

¹⁸ Šə nocho chaquecho nsi'incho, bito cheyalə' xoayagcho. Cheyalə' gache'icho de que bitotec bi zaquə' xbab čhechon' nič ca' Diozən' gone' chio'o yelə' sin' čhe'enə'. ¹⁹ Beṇə' ca' cui zjənombia' Diozən' yelə' sin' čhega'aque'enə' bitobi zaquə'an lao Diozən'. La' nyojczə Xtižə' Diozən' nan: "Beṇə' ca' chsa'aque' zjənaque' beṇə' sin', Diozən' gone' par nič yesə'əbiayi'e por ni čhe xbab mal čhega'aque'enə'." ²⁰ Na' yeto gan' nyojən nan: "Xancho nan' ņeze de que xbab čhe beṇə' sin' ca' bito gaquəlenən lega'aque' par so'ombi'ene'." ²¹ Ca naquə neto' əbsed əblo'ito' le'e, bito gonle xbab de que naquəto' le'ebeyože beṇə' zaquə'e. Dioz na'aczən' bsele'e yoguə'əto' par chaclento' le'e na' bsi'e xneze par nič bitə'ətezəchlə de'e zjəde na' de'e ca' chac chsa'aclenən le'e. ²² Diozən' bsele'e nada' na' Apolosən' na' Bedən' par chaclento' le'e. Na' bene' yežlyon' par nič leczə chaclenən

chío'o. Na' chone' par ničh bitə'ətezə de'en chac checho lao mbancho o catə'ən gatcho əsa'aclenən chío'o na'a na' batə'ətezəchlə. ²³ Na' laogüe de'en cho'ela'ocho Cristən' ngodə'əcho txen len le' can' ngode'e txen len Xe' Diozən'.

4

De'en gwlo'o Diozən' lao na' apostol ca' par gwso'one'

¹ Cheyalə' gonle xbab de que naquəto' beṇə' güen xšin Cristən'. Diozən' babzejni'ine' neto' de'en cui no gwneze antslə, de'e na'anə' Cristən' ngüe'e lao na'ato' chsed chlo'ito'on beṇə'. ² Na' chonən byen gonto' complir de'en ngüe'e lao na'ato' gonto'. ³ Na' ca naca' nada' bitobi nonən len nada' la'anə'əczə šə jostis o šə le'e chaquale de que bito chona' can' cheyalə' gona'. Bitu nia' šə chona' can' cheyalə' gona' o šə cui. ⁴ Nada' chacda' de que bito bi dolə' napa' len bitə'ətezə de'e chona', pero caguə ni che de'e na'anə' əṇa Diozən' chia' de que bito bi xtołə'a de. Xancho Cristən' əṇe' šə chona' can' cheyalə' gona' o šə cui. ⁵ De'e na'anə' bito cheyalə' bi əṇacho che notə'ətezə beṇə' šə chone' can' cheyalə' gone' o šə cui. Catə'əchən' yidə Xancho Cristən' yeto, ca na'achən' gone' par ničh əṇezecho de'en cui nonə' neze na'a. Gone' par ničh yeyacbe'icho xbab de'en yo'o lo'o yichjla'aždao' to tocho, na' cana'achən' Diozən' əṇe' šə nochon' chon güen.

⁶ Beṇə' bišə', babi'a xtižə' Apolosən' na' xtižə'a par ničh šejni'ile can' na xtižə' Diozən' de que bito cheyalə' güe'ela'ocho che to beṇə' šə naquən' chsed chlo'ine' na' ni que gue'icho che yetoe'. ⁷ ¿Echaquale de que zaquə'əchle cle ca beṇə' ca' yelə'? ¿Ede bi

de'e de chele de'e cui beṇ Diozən'? Bito bi de. Nezele naquən de'e beṇ Diozən' le'e, de'e na'anə' bito cheyalə' ga'alažə'əle len de'en deilen'?

⁸ Chacljeile bitoch bi chyažjele, na' de que bazole mbalaz la'anə'əczə cui chac cheto' ca'. Yebeito' žalə' de'e liczə zole mbalaz na' soto' mbalaz txen len le'e žalə' ca'. ⁹ Diozən' bsele'e neto' apostol naquəto' ca to beṇə' le'ezelaogüe cui zaque'e o ca beṇə' nchoglaon che' gate'. Na' Diozən' bsi'e xneze par nič angl ca' na' beṇə' ca' ža' yežlyon' chəsə'əgüie' can' chac cheto' can' chəsə'əgüia beṇə' to comedy. ¹⁰ Beṇə'chən' chsa'aquene' bito bi bi zaquə'əto' por ni che de'en chonto' xšin Cristən'. Pero na' le'e ža, chonle par nič chsa'aquene' nacle beṇə' sin' la'anə'əczə ngodə'əle txen len Cristən'. Neto' nezeto' caguə bi chac gonto', pero le'e chaqule chac gonle bitə'ətezə. Chso'elao' beṇə' le'e na' chəsə'əgue'ine' neto'. ¹¹ Xte ža neža zan las cui de de'e ye'ej de'e gaoto', na' bito bi xala'anto' de, na' chəsə'əbažə' beṇə' neto', na' nic bi ližto' de. ¹² Na' len ni'a na'ato' chonto' žin par nič chon cuinto' mantener. Na' catə' choso'ožia choso'onitə' beṇə' neto', nachle chnabto' nite'e mbalaz, na' catə' choso'oči' choso'osaquə' beṇə' neto', chgo'o chchejlažə'əto' ca de'en choso'oči' choso'osaque'e neto'. ¹³ Na' catə' beṇə' chne' clellə cheto', nachle cho'elenga'acto'one' dižə' šao'. Na' xte ža neža nitə' beṇə' chəsə'əgue'ine' neto' ca chəsə'əgue'ine' no beb na' can' chsə'əgue'ine' no de'e naquə zban.

¹⁴ Na' ca naquə de'e ca' de'en bač bzoja' le'e, bito bzoja'an par nič gaqule zto'. Nacle ca xi'ina' na' chacda' chele. De'e na'anə' choṇa' le'e consejw quinga. ¹⁵ Nitə'əlja ši mil beṇə' choso'osed

choso'olo'ine' le'e che Cristan', pero toza' nada' naca' ca xale chedə' zgua'atec nada' gwdixju'i'a dižə' güen dižə' cobə che Cristo Jeso'osən' len le'e par nič chonlilažə'əlene'. ¹⁶ Na' de'en naca' ca xale de'e na'anə' chneyoida' le'e gonle can' chona'anə'.

¹⁷ De'e na'anə' bselə'a Temtion' gan' zolenə'. Banona'ane' ca xi'ina' beṇə' chacda' chei laogüe de'e bsed blo'ida'ane' par chonlilaže'e Xancho Cristan'. Na' zoteze' chone' complir can' cheyalə' gone'. Na' Temtio na'anə' gone' par nič əžsa'alazə'əle de'en babsed bablo'ida' le'e che Cristan' ca de'en chsed chlo'ida' beṇə' ca chəsə'ədopə chəsə'əžag chso'elaogüe'e Cristan' gatə'ətezə nite'e. ¹⁸ Balle nale de que bito bi zaca'a parzə nič chon cuinle xen na' chonle ca' laogüe de'en chonle xbab de que bitoch yida' gan' zolenə'. ¹⁹ Pero caguə chžach yida' gan' zolenə' šə Xancho Diozən' güe'e latjə. Na' catə' yida' cana' degüia' gonle can' nalenə'. ²⁰ Ca naquə beṇə' ca' chnabia' Diozən' lega'aque', Diozən' chone' par nič gaquə so'one' can' chso'e dižə'an. Caguə con chəsə'anaze'enə'. ²¹ ¿Nac chene'ele gona'? ¿Egüida' gan' zolenə' par gona' le'e castigw o šə yida' gwlo'a can' chacda' chele sin cui bi dižə' əṇia' le'e? Legon xbab naquən' chene'ele gona'.

5

To beṇə' gwzolen no'ol che xe'enə' ca xo'oləcze'

¹ Chso'echgua beṇə' xtižə'əle de que zo to beṇə' byo entr le'e beṇə' zolene' no'ol che xe'enə' ca xo'oləcze'. Beṇə' ca' cui chso'elao' Diozən' bito chžinlaže'e de'e yelə' zton' chso'one' ca de'e yelə' zto'onə' chon be'enə'. ² Na' la'aṇə'əczə

chac ca' cho'elao' cuinle. Bito güe'elao' cuinle. Cheyalə' yegüine'ele na' cuich güe'ele latjə gone' txen len le'e. ³ La'anə'əczə bito zoa' na' len le'e, bagwchoglaogua'an can' cheyalə' gonle len be'en chon de'e malən'. Na' le'e ža, le'e gon cuent lažə'əle de que naquəczcho txenṇə' šə bachonle ca'. ⁴ Na' catə' bandopə nžagle cho'ela'ole Xancho Jesocristən', zocze' chaclene' le'e len yelə' chnabia' che'enə', na' nada' choncza' txen len le'e. ⁵ Catə' bandopə nžagle txen, legwžon gon be'enə' txen len chio'o chonlilažə'əcho Jesocristən' na' le'e cueje' ca'alə par nič gon Satanasən' con nac chene'en len le'. De repent šə chi' saque'e na'a len cuerp che'enə' goša'alja yichjla'aždaogüe'enə' nič cui si'e castigw zejlicane catə'ən əžin ža choglaog Xancho Jesocristən' naquən' gac che to to beṇačhən'.

⁶ Bito naquən güen can' chonle cho'elao' cuinle chaquele chebei Diozən' le'e. Nezele catə' choncho yetxtil latə' xne'in chonən par nič cheyas doxen coazin'. Le'egatezəczə ca' catə' cho'ele latjə chcha'o chxench bitə'ətezə de'e mal entr le'e, yoguə'əlen' chaple dolə' chedə' yoguə'əlen' chonlenle ben' chon de'e malən' txen. ⁷⁻⁸ Beṇə' Izrael gwlaž cheto' ca' chsa'ape' ciudad cui chsa'ogüe' yetxtil de'e nchixə xne'i lao lni pascon' na' chsa'ape' ciudad par nič cui bi bi xna' cuazin' chega'an lo'o yo'o ližga'aque' lao lnin'. Ca'atezəczən' chio'o chonlilažə'əcho Cristən' cheyalə' gapcho ciudad do tyempte par nič cui bi de'e mal goncho na' cui bi de'e mal ta' əchen yichjla'ažda'ochon'. Cheyalə' cuejyichjcho de'e malən' chedə' Cristən' gwdixjue' xtolə'əchon' par bebeje' chio'o xni'a de'e malən'. Na' de'en gwso'ote' le' por ni checho gwxaquə'əlebene' ca

xilə' daon' bian' chso'ot beṇə' Izrael ca' lao lṇi pascon'. De'en chonlilažə'əcho Cristən' ža, cheyalə' cuejyichjcho de'e malən' na' goncho porzə de'e güen.

⁹ Bzoja' to cart par le'e na' gwnia' de que bito cheyalə' socho binlo len beṇə' chgo'o xtoi na' be'enə' chbejyichj no'ol chei o be'en che' par chzolene' beṇə' yoblə. ¹⁰ Catə' nia' cabi cheyalə' socho binlo len lega'aque', bito cho'a dižə' che beṇə' ca' cui naccho txen cho'ela'ocho Cristən' sino que cho'a dižə' che ljuežjcho beṇə' leczə chso'elao' Cristən'. Na' leczə ca' nia' bito socho binlo len beṇə' chəsə'əzelažə' bi de'e de che beṇə', nic len beṇə' chəsə'əca'a bi de'e de che beṇə', na' nic len beṇə' chso'elao' lgua'a lsaquə'. Nia' ca' che ljuežjcho beṇə' ca' naccho txen cho'ela'ocho Cristən'. Žalə' cui chac socho binlo len beṇə' ca' cui chso'elao' Cristən', bitoch gac socho yežlyo nga žalə' ca'.

¹¹ Šə entr le'e nitə' beṇə' nacho bišə'əcho beṇə' chəsə'əža' xtoga'aque' o beṇə' chəsə'əbejyichj no'ol chega'aquei o be'en chega'aquei par chəsə'əzolene' beṇə' yoblə, o beṇə' chəsə'əzelažə' bi de'e de che beṇə', o beṇə' chse'ejni'alažə' lgua'a lsaquə', o beṇə' choso'ožia choso'onitə' ljuežjga'aque', o beṇə' güe'e zo, o beṇə' bgüan, bito cheyalə' sole binlo len lega'aque'. Na' bito cheyalə' gaolenga'aclene' txen.

¹² Beṇə' ca' chəsə'ədopə chəsə'əžag chso'elaogüe'e Cristən' txen len chio'o cheyalə' choglaochon chega'aque' catə' əsa'ape' dolə', pero bito bi cheyalə' ənacho che beṇə' ca' cui chso'elao' Cristən' txen len chio'o. ¹³ Diozən' əne' che beṇə' ca' cui chso'elao' Cristən' de que zjənapə' dolə'. Na' ca naquə be'enə' chon de'e malən' ben' cho'elao'

Cristən' txen len chio'o, cheyalə' cuejchone' ca'alə.

6

Bito ye'echo beṇə' cui zjənombia' Diozən' so'one' yelə' jostis chechon'

¹ Catə' chaole xya tole yetole chjənabele beṇə' ca' cui choso'ozenag che Diozən' par so'one' yelə' jostis chelen' lgua'a nabele beṇə' ca' bagwlej Diozən' par zjənaque' lažə' ne'enə. ¿Ebito chache'ile cllən' chonle? ² ¿Ecabi nezele de que gwžin ža catə' chio'o naccho lažə' na' Diozən' goncho yelə' jostis che beṇə' yeziquə'əchlə ža' yežlyo nga? Na' ca' naquə goncho yelə' jostis chega'aque'en, guaquəczə goncho yelə' jostis che de'e ca' cuitec zjəzaque'e. ³ Leczə əgwžin ža goncho yelə' jostis che angl ca'. Na' naquəchxen' gaquə goncho yelə' jostis che de'e chso'on beṇə' lao yežlyo nga. ⁴ Na' catə' gaquəyožə ljuežjle, bito cheyalə' žja'acle lao beṇə' ca' cui chso'onlilažə' Cristən' par so'one' yelə' jostis chelen', chedə' bitotec bi zjəzaque'e par chio'o chdopə chžagcho cho'ela'ocho Cristən'. ⁵⁻⁶ Che'enda' gaquəchgüeile lo'o yichjla'ažda'olen' ca de'en chja'acle lao jostis ca' cui chso'onlilažə' Cristən' chjətaole xya tole yetole le'e nacle bišə'əcho. ¿Eniga tole cui nacle beṇə' si'innə' par gon yelə' jostis che ljuežjle catə' bin' chac chele?

⁷ Lechgualē cllən' chonle batə'ətezə chaole xya tole yetole. Mbalazəch zole žalə' chdele ca'alə šə bi de'en chone ljuežjlen' le'e, na' mbalazəch zole žalə' güe'ele latjə yesə'əque'e bi de'e de chele.

⁸ Chebanda' can' chonle contr ljuežjle na' chca'ale

bi de'e de chega'aque' la'anə'əczə zjənaque' txen len chio'o chonlilažə'əcho Cristən'.

⁹ Bito goncho xbabən' clellə. Notə'ətezcho šə zotezcho choncho de'e malən' bito gaquə yežincho yoban' gan' zo Diozən' chnabi'e. Nitə' beṇə' chəsə'əgo'o xtoi na' beṇə' chso'on bichlə de'e yelə' zto' de'en nac ca'. Nitə' beṇə' chso'elao' lgua'a lsaquə'. Nitə' beṇə' chəsə'əbejyichj no'ol chei o be'en chei par chəsə'əzolene' beṇə' yoblə, na' beṇə' chəsə'əzolentezə le'e ljuežj beṇə' byoga'aque' lgua'a de'e yesə'əca'a no'ol chega'aque', na' no'ol ca' chəsə'əzolentezə ljuežj no'oləga'aque' lgua'a yesə'əque'e beṇə' byo. ¹⁰ Nitə' beṇə' chəsə'əban na' beṇə' chəsə'əzelažə' bi de che beṇə'; na' beṇə' güe'e zo; na' beṇə' choso'ožia choso'onitə' ljuežjga'aque'; na' beṇə' chəsə'əxoayague' par nich yesə'əque'e bi de'e de che beṇə'. Ni to beṇə' chon de'e mal ca' cui gaquə yesyə'əžine' yoban' gan' zo Diozən' chnabi'e. ¹¹ Balcho bencho de'e mal ca' antslə. Pero na'a de'en chonlilažə'əcho Xancho Jesocristən', Spirit che Dioz chechon' babocobən yichjla'ažda'ochon' par nich naccho beṇə' la'aždao' xi'ilažə', naccho lažə' na' Diozən' na' naccho beṇə' güen laogüe'enə'.

Cheyalə' goncho len cuerp chechon' ca si' Diozən' yelə' bala'an

¹² Nitə' beṇə' chəsə'əne' de que de lsens par goncho bitə'ətezə, pero nezecho caguə yoguə' de'en gonchon' naquən güen par chio'o. Na' la'anə'əczə šə chəsə'əna beṇə' de que de lsens par goncho bitə'ətezə, bito cheyalə' güe'echo latjə par nich bi de'en goncho nabia'an chio'o. ¹³ Leczə nitə' beṇə' chəsə'əne': "Nsa' le'echon' par yelə' guao,

na' deczə yelə' guaon' par len̄nə.” De'e liczə can' chəsə'ane'enə', pero na' le'echon' len yelə' guaon', əžin ža catə' gon Diozən' par ničh te čhega'aquən. Na' cuerp čechon' bito naquən par ničh co'o xtocho o par ničh goncho bichlə yelə' zto' de'en nac ca'. Naquə cuerp čechon' par ničh socho güe'ela'ocho Xancho Cristən', na' Xancho' zocze' par gaquəlene' chio'o. ¹⁴ Diozən' bosbane' Xancho Cristən' ladjo beṇə' guatən', na' leczə ca' əžin ža catə' yosbane' chio'o ladjo beṇə' guatən' len yelə' guac čhe'enə'.

¹⁵ ¿Ecabi nezele de que ngodə'əcho txen len Cristən' par ničh nabi'e cuerp čechon'? Na' de'en ngodə'əcho txen len le', bito cheyalə' so xtocho beṇə' gon cuerp čechon' lao ne'e. ¹⁶ Catə' to beṇə' chatə'alene' xtoe' cuerp čhega'aque'enə' chsa'aquən tozə, can' nyoj de'en gwna Diozən': “Beṇə' ca' čhopə əsa'aque' tozə cuerp.” ¹⁷ Pero chio'o ngodə'əcho txen len Xancho Cristən' na' naquə yičhjala'ažda'ochon' tozə len le'.

¹⁸ De'e na'anə' bito co'o xtocho na' bito goncho bitə'ətezəchlə de'e ca' zjənac ca'. De'e mal ca' yeziquə'əchlə bitotec chso'onən contr cuerp čechon', pero šə co'o xtocho o šə goncho bichlə de'e yelə' zto' de'en nac ca', lega'aquən chso'onən contr cuerp čechon'. ¹⁹ Spirit čhe Diozən' zon lo'o yičhjala'aždao' to tocho ca' to beṇə' zo lo'o yo'o čhe'. Dioz nan' bsele'e Spirit čhe'enə' zon lo'o la'ažda'ochon' par chnabia'an chio'o. Caguə chio'o əṇacho naquən' gonchon'. ²⁰ Xancho Cristən' gwduxjue' xtolə'əchon' par ničh naccho xi'in Dioz. De'e na'anə' cheyalə' goncho len cuerp

çhechon' na' len yichjla'ažda'ochon' ca si' Diozən' yelə' bala'an.

7

Cho'e dižə' che yelə' gošagna'anə'

¹ Na' de'e ca' bzojle nada' le'e cartən', de de'en che'enda' nia' le'e. Šə no beṇə' byo bito chene'ene' si'e no'olə gaque' xo'ole', güennə' chone'. ² Pero na' de'e nxož co'o xtole, de'e na'anə' naquəchən güen əgwšagna'ale par niç ca' to to beṇə' byo so xo'ole' na' to to no'olə so be'en che'. ³ Na' le'e beṇə' byo, yeyatə'alen no'olə çhe çhele. Le'egatezəczə ca' le'e no'olə yeyatə'alen be'en che çhele. ⁴ Ca naquə no'olən' caguə le' əne' nac gone' len cuerp che'enə'. Le'egatezə ca' beṇə' byon' lecəzə caguə le'enə əne' nac gone' len cuerp che'enə'. Çhopte'en cheyalə' yoso'ozenag çhe ljuežjga'aque'. ⁵ Na' le'e beṇə' nšagna' bito əgwžonle yeyatə'alen be'en çhele o no'ol çhele. Pero de'e gaquəczən' šə yelə' goxia çhe çhople cuezle to term güejə par niç sotezle gonle orasyon. Na' te termən' yeyatə'alen be'en çhele o no'ol çhele de'e yoblə par niç Satanasən' cui gaquə co'oyelə'an le'e gonle de'e malən' laogüe de'e tant nan solen ljuežjle.

⁶ De'e quinga nia' çhedə' de lsens par niç to to beṇə' byo si' xo'ole' na' to to no'olə si' be'en che', pero bito nacho de que chon Diozən' mendad goncho ca'. ⁷ Chebeida' žalə' yoguə'ale sole ca nada', cui no xo'ola' zo. Pero na' nža' can' baben Diozən' par zo to tocho na' nža' can' chene'ene' goncho.

⁸ Le'e cuiṇə' gwšagna'ale, chacda' naquəchən güen yega'anle can' zoa' nada' na' cui əgwšagna'ale.

Na' le'e bagot be'en chele o no'ol chele, chacda' lecza naquæchæn güen cui yošagna'ale. ⁹ Pero na' le'e be_{nə}' byo šə lechguale nan solenle no'olæn', na' le'egateza' ca' le'e no'olə šə lechguale nan solenle be_{nə}' byo, mejor əgwšagna'ale par nich ca' bito nabia' yelə' chzelažə'anə' le'e.

¹⁰ Le'e no'olə le'e nšagna'ale, chona' mendad bito yela'ale be'en chele. Na' bito gaquele de que nadəza'an ənia' ca'. Naquæn to de'e chon Xancho Cristən' mendad cui goncho. ¹¹ Na' šə no'olæn' yele'e be'en che'enə', cheyalə' yega'ane' sin cui yeque'e be_{nə}' yoblə o cheyalə' yeyeje' žjəyezolene' be'en che'enə' de'e yoblə. Na' le'e be_{nə}' byo le'e nšagna'ale, bito yela'ale xo'ollənə'.

¹² Na' le'e be_{nə}' yeziquə'əchlə, ənia' can' chona' xbab cheyalə' gonle, la'anə'əczə Xancho Cristən' bito bi gwne' che de'e ca'. Šə entr le'e zo to be_{nə}' zo xo'ole' no'olə cuinə' gonlilažə' Cristən', na' šə zo no'olæn' gan par soteze' yega'anlene' be'en che'enə', bito cheyalə' yela'a be_{nə}' byon' le'. ¹³ Na' šə entr le'e zo to no'olə na' cuinə' gonlilažə' be'en che'enə' Cristən', šə be'en che'enə' zoe' gan par yesə'anite'e, bito cheyalə' yesyə'əle'e. ¹⁴ Bito naquæn mal lao Diozən' par no'olæn' chonlilažə' Cristən' solene' be'en che'enə' la'anə'əczə šə be'en che'enə' cuinə' gonlilaže'e Cristən'. Lecza bito naquæn mal lao Diozən' par be_{nə}' byon' chonlilažə' Cristən' solene' no'ol che'enə' la'anə'əczə no'olæn' cuinə' gonlilaže'e Cristən'. Žalə' chgue'i Diozən' yesə'əzolen ljuəžjga'aque' lecza gwgüe'i Diozən' bi'i chega'aque'enə', pero Diozən' chaquene' che xi'inga'aque'enə'. ¹⁵ Pero na'

šə beṇə' byon' o no'olən' ben' cui chonlilažə' Cristən' bitoch chene'ene' solene' be'en che' o no'ol che' ben' chonlilažə' Cristən', bito gwžonle yesyə'əla'aga'aque'. Bito chonən byen yesyə'əga'anlen ljuēžjga'aque' chedə' la' Diozən' chene'ene' socho binlo len be'en checho o no'ol checho. ¹⁶ Le'e no'olə le'e chonlilažə'əle Cristən', šə sotezle len be'en chele be'en cuiṇə' gonlilaže'e Cristən', de repent guaquəlenlene' par nič gonlilaže'e Cristən'. Na' le'e beṇə' byo le'e chonlilažə'əle Cristən', šə sotezle len no'ol chelen' la'anə'əczə cuiṇə' gonlilaže'e Cristən', de repent guaquəlenlene' par nič gonlilaže'ene'.

¹⁷ Na' ca naquə žin de'en nlanle catə' gwleј Diozən' le'e par chonlilažə'əle Cristən' guaquəczə gonchlen. Na' šə banšagna'ale catə'an gwleј Diozən' le'e par chonlilažə'əle Cristən', con ca'aczən' cheyalə' so cuezle, chedə' can' no'e Xancho Cristən' chele gonle. Leczə can' babena' mendad len beṇə' ca' chəsə'ədopə chəsə'əžag chso'elaogüe'e Cristən' gatə'ətezəchlə, leczə can' chona' mendad len le'e.

¹⁸ Šə bazole seņy de'en ne' sirconsisionṇə' catə'an gwleј Diozən' le'e par chonlilažə'əle Cristən' bito gonle par nič yenit seņyən'. Na' šə balle cuiṇə' sole seņy de'en ne' sirconsisionṇə' catə'an gwleј Diozən' le'e par chonlilažə'əle Cristən', bito gonle byen par solen. ¹⁹ Bito naquən to de'e žialao len chio'o šə nsa'acho seņy de'en ne' sirconsisionṇə' o šə cui nsa'achon. De'en naquə de'e žialao len chio'o, goncho con can' non Diozən' mendad. ²⁰ Con can' naccho yoguə'əcho catə'an gwleј Diozən' chio'o par chonlilažə'əcho Cristən', šə nsa'acho seņy de'en ne' sirconsisionṇə' o šə cui nsa'achon, ca'atezəczən'

cheyalə' so cuezcho. ²¹ Šə nacle esclabo catə'an gwleĵ Diozən' le'e par chonlilažə'əle Cristən', bito bi gaquele che de'enə'. Pero na' šə guatə' latĵə chixjwle niĉ əchoĵle xni'a xanlen', lechixjw niĉ əchoĵle. ²² Na' la'anə'əczə nacle esclabo catə' Diozən' gwleĵe' le'e par chonlilažə'əle Xancho Cristən', nacle beŋə' zaque'e lao Xanchoŋ'. Na' la'anə'əczə cui naccho esclabo catə' Diozən' gwleĵe' chio'o par chonlilažə'əcho Cristən', pero na'a ža Cristən' banaque' Xancho. De'e nan' cheyalə' gwzenagcho che'. ²³ Cristən' gwdixjue' xtolə'əchon' par niĉ naccho xi'in Dioz. De'e na'anə' cheyalə' gwzenagəchcho che' cle ca gwzenagcho che bi de'en chesə'əna beŋə'. ²⁴ Beŋə' bišə', šə nacle esclabo catə'an gwleĵ Diozən' le'e par chonlilažə'əle Cristən', bito bi gaquele. Guaquə so cuezle ca' na'a ngodə'əle Diozən' txen.

²⁵ Bito bi mendad ben Xancho Cristən' can' goncho par len no'ol güego' ca'. Pero nada ənia' le'e can' chacda' cheyalə' goncho par len lega'aque'. Na' laogüe de'en babeyašə' beži'ilažə' Xanchoŋ' nada' na' chaclene' nada' par chona' complir can' cheyalə' gona'anə', dižə' de'e nga cho'a naquən de'e zaque'e par əgwzenagle chei. ²⁶ De'en chacda' nada', notə'ətezə beŋə' šə nšagne'e catə'an gwleĵ Diozən' le' par chonlilažə'e Cristən', con can' cheyalə' so cueze', o šə bito nšagne'e, leczə can' chacda' naquən güen so cueze'. Nia' ca' por ni che can' chi' saquə'əcho tyemp nga zocho na'a. ²⁷ Le'e nšagna'ale bito yela'ale xo'olle, na' le'e cui no xo'olle zo, bito chilĵle xo'olle. ²⁸ Pero na' notə'ətezle bito gaple dolə' šə əgwšagna'ale, na' ni le'e no'ol güego' bito gaple dolə' šə əgwšagna'ale. Pero de'en

gac chele de'e zan de'e chi' saquə'ale lao yežlyo ngan', lennə' cui che'enda' gac chele ənia' ca'.

²⁹ Beṇə' bišə', che'enda' nia' le'e de que bito socho zan iz par goncho xšin Diozən'. De'e na'anə' šə nitə' xo'olle, cheyalə' gwzenagle che Diozən' na' gonczle xšine'enə' can' gonlen žalə' cui no xo'olle zo. ³⁰ Na' šə chegüine'echo por ni che bi de'en chac checho, cheyalə' soczcho goncho xšin Diozən' caczə chon beṇə' cui bi bi chac chei. Na' šə de de'en cheba chezaquə'əlažə'əcho, cheyalə' gonczcho xšin Diozən' can' goncho žalə' cui chac to de'e güen checho de'en goncho xbab chei. Na' šə bag-wxi'icho to de'e gwchincho, bito cheyalə' gonteccho xbab chei sino cheyalə' gonczcho xšin Diozən' can' goncho žalə' cui gwxi'ichon. ³¹ Ca naquə' zocho yežlyo nga na' chchincho bi de'e ca' de'en de yežlyo nga, bito cheyalə' cue'echgua yichjcho che bi de'en deicho o bi de'en chac checho chedə' de'e te chei yežlyo nga chle'icho ṇa'a.

³² Na' che'enda' bito bi cuec yichjle che de'en chac yežlyo nga. Šə to beṇə' cui zo xo'ole', deczə latjə par gone' xbab che xšin Xancho Diozən' de'en chone', na' deczə latjə par güe'elaže'e gone' de'en yebei Xanchon'. ³³ Pero šə to beṇə' zo xo'ole', chbe' yichje' che de'en chac yežlyo nga na' can' gone' par nič yebei xo'olen'. ³⁴ Na' leczə nža' can' chac len no'olən' nšagna' na' no'olən' cui nšagna'. No'olən' cui nšagna' nlatje' par cue' yichje' che de'en chene'e Xancho Diozən' na' par gon cuine' lažə' ne'enə' nič gone' can' chene'e Diozən' len cuerp che'enə' na' len yichjla'ažda'ogüe'enə'. Pero no'olən' zo be'en chei, chbe' yichje' che de'en chac yežlyo nga na' nac

gone' par yebei be'en che'enə'.

³⁵ Bagwnia' le'e ca' par niçh gaquəlenən le'e, caguə de'e əgwžona' əgwšagna'alənə'. Con che'enda' güe'elažə'əle par gonle de'e güen na' güe'elažə'əle par gonle xšin Xançon' sin cui bi bi gwžon gonlen.

³⁶ Na' šə to beṇə' chaquene' bito chone' güen ca de'en cui chšague' na' xi'ine' no'olən', na' šə no'olən' bangole' na' chene'ene' əgwšagne'e, naquəczən güen gwšag x'e'enə' ne'e šə can' chazlaže'e gone'. Bito chone' de'e mal šə əgwšague' na' xi'ine' no'olən' len ben' chṇab le' par gaque' xo'ole'. ³⁷ Pero šə to beṇə' zoe' chaquene' chone' güen len xi'ine' no'olən' de'en bito chene'ene' no si' le', con šə cui chene'e xi'ine'en əgwšagne'e na' šə chaquene' cui de bichlə de'en chonən byen par əgwšagna' xi'ine'enə', de lsens par gone' can' chazlaže'e na' choncze' güen can' bagwçhoglaže'e gone'. ³⁸ Na' leczə chon ben' güen be'enə' chšague' na' xi'ine' no'olən', pero güench chon be'enə' cui chšague' na' xi'ine' no'olən'.

³⁹ Na' ca naquə notə'ətezə no'olə ca' zjənšagna', cheyaḷə' yesə'anite'e len be'en çhega'aque' ca', çhedə' can' chon lein' mendad. Pero šə sa'atclə be'en çhega'aque' ca', guac yesyə'əque'e beṇə' yoblə, con šə beṇə' chso'onlilažə' Xancho Cristən'. ⁴⁰ Pero chacda' nada' yesə'anitə'əche' mbalaz šə yesyə'əga'ane' sin cui no yesyə'əque'e cle ca yesyə'əque'e beṇə' yoblə. Na' chacda' xbab çhian' naquən tozə len xbab çhe Spirit çhe Diozən'.

8

*Yelə' guao de'en choso'ožia beṇə' lao lgua'a
lsaquə'an chse'ejni'alaže'e*

1 Balle nale bito cheyalə' gaocho yelə' guao de'en choso'ožia beṇə' lao lgua'a lsaquə'an chse'ejni'alaže'e, na' yeballe nale bito gonən mal gaochon chedə' nezecho bito bi zjəzaquə' lgua'a lsaquə' ca'. Na' əchnia' le'e bito cheyalə' gon cuincho xen laogüe de'en chaquecho lechguale nezecho to de'en nezecho, sino cheyalə' gaquecho che yeziquə'əchlə beṇə' chso'onlilažə' Cristən' na' gaquələnga'acchone'. 2 Na' šə chaquecho lechguale nezecho to de'en nezecho, cheyalə' gacbe'icho de que bito bi bi de de'en chejni'icho can' cheyalə' šejni'ichon. 3 Pero šə chaquecho che Diozən', chebeine' chio'o.

4 Na' ca naquə gwṇable šə guac gaocho yelə' guao de'en choso'ožia beṇə' lao lgua'a lsaquə'an chse'ejni'alaže'enə', de'e liczə can' nalenə', lgua'a lsaquə' ca' caguə bi zjəzaquə'an. Diozən' naquə Xancho, na' le'enə' cheyalə' šejni'alažə'əcho. 5 De'e zan de'e de yoban' na' yežlyon' de'en chse'ejni'alažə' beṇə' chəsə'əne' zjənaquən xanga'aque'. 6 Pero chio'o nezecho tozə Xacho Dioz nan' zo na' tozə Xancho Jesocristən' par güe'ela'ocho na' par güe'ega'acchone' yelə' bala'an. Na' Xacho Dioz na'anə' bene' par nič Xancho Jesocristən' bene' yoguə'ələl beṇə' na' yoguə' bia chsa'aš, na' yoguə' bichlə de'e zjəde.

7 Balə beṇə' bišə'əcho bito chse'ejni'ine' ca de'en chejni'icho. Ne'e chsa'acquene' beṇə' zaquə' lgua'a lsaquə' ca', na' de'e na'anə' chsa'acquene' chso'one' de'e mal catə' chsa'ogüe' yelə' guao de'en choso'ožia beṇə' lao lgua'a lsaquə'an chse'ejni'alaže'e, chedə' cuinə' se'ejni'išaogüe'ene' de que bitobi zjəzaquə' lgua'a lsaquə' ca'. 8 Bitobi

zaquə' yelə' guaon' par niç Diozən' yebeichene' chio'o. Diozən' chebeine' chio'o caguə por ni che de'en chaocho bitə'ətezə yelə' guaon' len caguə por ni che šə cui chaochon. ⁹ Pero bito cheyalə' goncho par niç beṇə' ljuežjcho ca' yesə'əxope' so'one' de'e mal laogüe de'en cuiṇə' se'ejni'iša'ogüe'ene' de que bitobi zjəzaquə' lgua'a lsaquə' ca'. ¹⁰ Le'e nacle beṇə' chejni'i, na' šə cue'ele na' ye'ej gaole gan' chso'on beṇə' lni che lgua'a lsaquə', de repent no beṇə' chso'onlilažə' Jesocristən' yesə'əle'ine' le'e na' leczə se'enene' sa'ogüe' de'en choso'ožia beṇə' lao lgua'a lsaquə'ən chse'ejni'alaže'e. Na' bale' əsa'aquene' de que əsa'ape' dolə' šə sa'ogüe'en chedə' ne'e chsa'aquene' beṇə' zaque'e lgua'a lsaquə' ca'. ¹¹ Na' chio'o bachejni'icho de que bito bi zjəzaquə' lgua'a lsaquə' ca', bito cheyalə' goncho bitə'ətezə de'e gon par niç beṇə' bišə'əcho ca' cuich so'onlilaže'e Cristən' na' yesə'əbiayi'e. Cristən' bnežjw cuine' gwso'ot beṇə' le' lenczə por ni che beṇə' bišə'əcho ca' beṇə' ca' cuiṇə' se'ejni'išaogüe'e de que bito bi zjəzaquə' lgua'a lsaquə' ca'. ¹² Contr beṇə' bišə'əcho can' choncho šə choncho par niç sa'ogüe' de'en choso'ožia beṇə' lao lgua'a lsaquə'ən chse'ejni'alaže'enə'. Na' catə' choncho contr lega'aque', leczə contr Crist nan' choncho, na' chapcho dolə' laogüe'enə'. ¹³ De'e na'anə' nia' šə por ni che belə' de'en chaogua' gonən par niç beṇə' bišə'əcho ca' yesə'əxope' so'one' de'e mal, cuatəch gaogua'an par niç cui yesə'əxope' so'one' de'e malən'.

Pabən' be'e dižə' de que naque' doalje apostol

¹ Nezele de que nada' naca' apostol, na' napa' yelə' chnabia' par ə̃nia' naquən' gona'. Nezele de que bable'ida' X̃ancho Jeso'osən' na' de que chonlilažə'əlene' chedə' nada' be'elena' le'e dižə' güen dižə' cobə che'enə'. ² La'anə'əczə šə beṇə' ca' yelə' bito chse'ejle'e de que naca' apostol, pero le'e chejle'ele. Na' de'en chonlilažə'əle X̃ancho' ben' bselə' nada' chlo'ele de que de'e li naca' apostol che'enə'.

³ De'e nga nia' chzoa' rson lao beṇə' ca' chəsə'əne' cui bselə' Diozən' nada' par naca' apostol. ⁴ Nada' napa' yelə' chnabia' par naba' gonle nada' mantener žalə' ye'enda' gonle ca'. ⁵ Deczə lsens par əgwšagna'a len no'olə chonlilažə' Cristən'. Na' žalə' gwšagna'a deczə lsens par əchi'ane' con ga ša'a, can' chon Bedən' na' apostol ca' yelə' na' beṇə' ca' zjənaquə bišə' X̃ancho Jesocristən'. ⁶ Zaquə'əczə Bernaben' na' nada' par cuich gonto' žin len ni'a na'ato' nič gonle neto' mantener žalə' ca', la' yeziquə'əchlə beṇə' ca' choso'osed choso'olo'i xtižə' Diozən' bito chso'one' žin len ni'ana'aga'aque'. ⁷ Ca naquə soldad bito chyixjue' che gast che'enə' sino que nitə'əczə beṇə' chəsə'əyixjw len. Na' notono gazə zan yag oban' šə cui gaogüe' frot dao' chein' catə' yesə'əbian, na' nic no əgwye xonj baquə' šə cui ye'eje' latə' lech chebən'. ⁸ Ca de'en nia' ca' bito naquən xbab che beṇəch, sino leczə can' na lei de'en bzoj de'e Moisezən'. ⁹ Quinga bzoje' le'e lein': "Bito əgwseyjwle cho'a go'on ca' žlac choso'olej choso'ošošjəb trigon' par chchoj xeinə'." Caguə por ni che de'en chi' yichj Diozən' go'on ca'azən' bene' mendad par bzoj de'e Moisezən' ca'. ¹⁰ Chzejni'ine'

chio'o de que naquæczæn güen goncho mantener beṇə' ca' chso'on xšin Diozæn' entr chio'o, na' lecza de'e na'anə' nyojæn de que ben' chgua'an go'on na' ben' chonšao' trigw cheyalə' yesə'əzi'e latə' güejə cwseš che de'en chso'one'. ¹¹ Baçh goclento' le'e par niçh chejni'ile xtižə' Diozæn' na' de'e na'anə' bito naquæn mazəchlə de'en cheyalə' gonle žalə' ṇabto' gonle neto' mantener. ¹² Chonle mantener yeziquə'əchlə beṇə' choso'osed choso'olo'ine' le'e na' neto' zaquə'əçhto' par gonle neto' mantener cle ca lega'aque'.

Pero bito chṇabto' gonle neto' mantener. Chgo'o chchejlažə'əto' bitə'ətezə de'en chac çheto' par niçh cui bi bi gwžon šanch chio'o chzenagcho che dižə' güen dižə' cobə che Cristæn'. ¹³ Ca'aczæn' chac len beṇə' ca' chso'on mendad lo'o yo'odao' əblao che neto' beṇə' Izrael, chsa'aque' mantener len de'en chəsə'ənežjo beṇə' Izrael ca' lega'aque'. Na' bχoz ca' choso'ozey bia yixə' par chso'elaogüe'e Diozæn', chosyo'ocua'ane' latə' güejə de'e chsa'ogüe' che bia ca' chso'ote'enə'. ¹⁴ Na' ca'aczæn' baben Xancho Jesocristæn' mendad de que beṇə' ca' choso'ozenag che dižə' güen dižə' cobə che'enə' cheyalə' so'one' mantener beṇə' ca' chəsə'əyixjui'en len lega'aque'. ¹⁵ Pero nada' ža, bitoṇə' ṇaba' gonle nada' mantener, na' caguə chzoja' de'e nga ṇa'a par niçh gonle ca'. Yebeichləda' gata' caguə ca' ṇaba' gonle nada' mantener, çhedə' lechgualə chebeida' can' guac əṇia' de que bito bi bi gan chona' de'en əchyixjui'a dižə' güen dižə' cobə che Jesocristæn' len le'e.

¹⁶ Bito gaquə əṇia' de que to goclen xennə' chona' laogüe de'en chyixjue'ida' beṇə' dižə' güen dižə' cobə che Jesocristæn'. Diozæn' gwleje' nada'

par chyixjui'an na' chonən byen gona' con can' ne'enə', na' probchguazə nada' žalə' cui chzenaga' par chixjui'a dižə' güen dižə' cobə che'enə'. ¹⁷ Žalə' chyixjui'an por ni che de'en na xbab chia'an gona' ca', naba' gonle nada' mantener. Pero bito ənacho de que naquən xbab chia' gona' ca'. Diozən' gwleje' nada' par əchyixjui'an na' de'e na'anə' cheyalə' chixjui'an. ¹⁸ Na' cheba chezaquə'əlaža'a de'en cui chnaba' gonle nada' mantener ca de'en chyixjui'a dižə' güen dižə' cobə che Jesocristən' len le'e. Bitobi laxjua' chzi'a ca de'en chyixjui'an, la'anə'əczə zaca'a par gonle nada' mantener.

¹⁹ Chzexjw yichja' chon cuina' ca xmos yoguə'əlol beṇə' par niç sanch beṇə' so'onlilažə' Cristən', la'anə'əczə Diozən' none' nada' beṇə' gwnabia'. ²⁰ Catə' zoa' len beṇə' Izrael ca' chona' con can' chon neto' beṇə' Izrael na' leczə chona' yoguə' de'e ca' zjənyoj le'e lei de'en bzoj de'e Moisezən', la'anə'əczə nezdə' bito chyažjən gona' ca' par niç yebei Diozən' nada'. Pero naogua' costombr ca' par niç ca' lega'aque' yoso'ozenague' chia' na' so'onlilaže'e Cristən'. ²¹ Na' catə' zoa' len beṇə' cui zjənombia' lei de'en bzoj de'e Moisezən' bito naogua' costombr ca' de'en chon lein' mendad naoto', par niç ca' beṇə' ca' cui zjənombia' lei de'en bzoj de'e Moisezən' yoso'ozenague' chia' na' so'onlilaže'e Cristən'. Bito nacho cui chzenaga' che lei che Diozən', chedə' la' zoa' chzenaga' che Cristən'. ²² Catə' zoa' len beṇə' cuiṇə' se'ejni'isaogüe'ene' can' chene'e Diozən' goncho, bito chona' de'e sa'aque'ne' zjənaquən de'e mal goncho la'anə'əczə nezdə' bito zjənaquən mal. Chi' yichja' naclə gona' par niç yoso'ozenague' chia'

na' so'onlilažə'əche' Cristən'. Chona' xte gan' zelao chzaquə'əda' par chaquəlena' yoguə'əloḷ beṇə' par niḥ ca' šə bale' so'onlilaže'e Cristən'. ²³ Yoguə'əloḷ de'en chona', chona'an par niḥ se'ejle' beṇə' dižə' güen dižə' cobə che Cristən', chedə' la' che'enda' šancho na' txen socho mbalaz.

²⁴ Nezecho catə' beṇə' chso'one' carrer yogue'e chsa'acdoe' par niḥ chatə'əbia' noe' chon gan, na' tozə ben' chon gan chzi'e premio. Pero na' chio'o, to tocho cheyalə' güe'elažə'əcho goncho cayanə'an chene'e Diozən' par niḥ ca' gaquə gone' ca so to tocho mbalaz catə'an yežincho gan' zoe'enə'.

²⁵ Beṇə' deportist ca' chəsə'əgo'o chəsə'əchejlaže'e cui chso'one' con can' na cuerp chega'aque'enə' par niḥ chsa'aquəche' beṇə' gual. Chso'one' ca' chedə' chse'enene' so'one' competir na' yesə'əzi'e to premio, la'anə'əczə naquən to premio de'e te chei. Na' chio'o bito cheyalə' güe'echo latjə nabia' la'ažda'omalchon' chio'o par niḥ Diozən' gone' ca socho mbalaz catə' yežincho gan' zoe'enə'. Na' premio de'en goṇ Diozən' chio'o caguə de'e te chein'. ²⁶ Ca naquə beṇə' deportist ca', la'anə'əczə šə chsa'acdoe', bito so'one' gan šə cui zjənezene' ga zelao yesə'əžine'. Na' šə beṇə' chso'one' bocsear, cheyalə' yesə'ənezene' nac yoso'ochitje' ponetən' par niḥ so'one' gan. Na' nada' gwxaquə'əlebəda' ca to deportist beṇə' chacchgua laogüe de'en chona' do yichj do laža'a yoguə'əloḷ can' na Diozən'.

²⁷ Na' bito chzenaga' che la'ažda'omala'an bitə'ətezə de'e mal de'en nan gona' len cuerp chia'anə'. Žalə' chzenaga' che la'ažda'omala'an bito yebei Diozən' nada' la'anə'əczə bagwdixjui'a dižə' güen dižə' cobə che Jesocristən' len beṇə' yoblə.

10

Bito cheyalə' goncho txen len beṇə' ca' chse'ejni'alažə' lgua'a lsaquə'

¹ Beṇə' bišə', che'enda' aṇezele de que Diozən' gwzoe' len yoguə'əlol de'e xaxtao' neto' beṇə' Izrael, beṇə' ca' besyə'əchoj Egipton'. Yogue'e jəsə'anaogüe bejon' gan' yo'o Diozən' na' yogue'e gosə'ədie' Nisdao' Exnan' lao goquən choplə par bla' yo biž. ² Na' yoguə'əlölə' gwsa'aque' txen len de'e Moizezən' ca de'en gwche'e lega'aque' gosə'ədie' nisda'onə' na' gatə'ətezəchlə ja'aque' bedote gwzo Diozən' len lega'aque' lo'o bejon'. ³ Na' yoguə'əlol de'e xaxta'oto' ca' gwsa'ogüe' tozə clas yelə' guao de'en bnežjw Diozən' lega'aque'. ⁴ Na' yogue'e tozə nis de'en bnežjw Diozən' lega'aque' gwse'eje'. Na' Cristən' gwxaquə'əlebene' ca yejən' gan' bchoj nisən' de'en gwse'eje', chedə' Cristən' gwdalene' beṇə' ca' na' goclene' lega'aque'. ⁵ Na' la'anə'əczə Diozən' bene' güen len yogue'e con to chopgue' gwso'one' can' chazlažə' Diozən', na' de'e na'anə' Diozən' bene' par niçh gosə'əbiayi' beṇə' ca' yelə' latjə dašən'.

⁶ Beṇə' ca' gosə'əzelaže'e gatə' bi de'e gatə' čhega'aque' de'en cui gone'e Diozən' gwnežjue' lega'aque'. Na' de'en goc čhega'aque' chzejni'in chio'o de que bito cheyalə' selažə'əcho goncho bi de'en naquə de'e mal. ⁷ Bito cheyalə' šejni'alažə'əcho lgua'a lsaquə' nic bitə'ətezəchlə de'en chse'ejni'alažə' beṇə' ca' cui zjənombia' Diozən'. Zan beṇə' Izrael ca' gwse'ejni'alaže'e lgua'a lsaquə' na' nyoj Xtižə' Diozən' cho'en dižə' can' gwso'one' lao lgua'a lsaquə' go'oṇ dao'

bian' gwse'ejni'alaže'e, nan: "Gosə'abi'e gwse'ej gwsa'ogüe' na' gosə'anite'e gwso'one' legr." ⁸ Na' lecza ca' bito cheyalə' co'o xtocho o goncho bichlə de'e yelə' zto' de'en nac ca'. To ža zan beṇə' Izrael ca' bosə'oža' xtoga'aque', na' lao ža na' gwsa'at šonechoa milga'aque'. ⁹ Bito cheyalə' goncho Xancho Diozən' prueb šə leine' can' ne'enə'. Zan beṇə' Izrael ca' gwso'onene' prueb šə leine' can' ne'enə', na' Diozən' bsele'e bel əznia gwsa'ob lega'aque' na' zane' gwsa'at. ¹⁰ Zan beṇə' Izrael ca' besə'əže'eše'e len Diozən'. De'e na'anə' Diozən' bsele'e to angl bete' lega'aque'. Na' chio'o ža bito cheyalə' əže'ešə'əcho len Diozən'.

¹¹ Yoguə' de'e ca' goc čhega'aque' zjənyojən par chəsə'əzejni'in naquən' cheyalə' gon chio'o zocho tyemp nga babidə Xancho Jesocristən'. ¹² De'e na'anə' notə'ətezcho šə chaquecho zocho chonlilažə'əcho Jesocristən', cheyalə' gapcho cuidad par nič cui goncho de'e malən'. ¹³ Bitə'ətezə de'e mal de'en chgo'oyelə' gwxiye'en chio'o goncho, bito nacho zdebəchlə chac čhecho cle ca' che notə'ətezəchlə beṇə'. Na' Diozən' zocze' chaclene' chio'o can' ne'enə'. Chone' chio'o fuers balor par nič cui gwzenagcho čhe gwxiye'enə', na' chzejni'ine' chio'o naquən' goncho par nič soicho cui goncho de'e malən'.

¹⁴ De'e na'anə' xi'indaogua'a, bito gonle txen len beṇə' ca' chse'ejni'alažə' lgua'a lsaquə'. ¹⁵ Bachejni'ile. De'e na'anə' legon xbab čhe de'e quinga chzejni'ida' le'e par nič ənezele de que chona' le'e to consejw güen. ¹⁶ Na' ca naquə de'en che'ej chaocho par chjəyeza'alažə'əcho bi zejen par chio'o de'en gwso'ote' Cristən', yelə'

choxcwlen che Dioz nan' cho'echo catə'an che'ej chaochon. Na' ca de'en che'ej chaochon' zejen de que chio'o chonlilažə'əcho Cristən' naccho tozə, chedə' Crist na'anə' bnežjw cuine' gwsə'ote'ene' na' blalj xchene'enə' par gwdixjue' xtolə'əchon'. ¹⁷Tozə yetxtilən' chzoxjcho na' yoguə'əcho chaocho latə' güejən par chjəyeza'alažə'əcho bi zejen de'en gwsə'ote' Cristən'. La'anə'əczə naccho beṇə' zan, de'en chao yoguə'əcho tozə yetxtilən' chlo'en de que yoguə' chio'o chonlilažə'əcho Cristən' naccho ca tozə family laogüe de'en ngodə'əcho txen len le'.

¹⁸ Na' legon xbab che de'e nga. Beṇə' Izrael gwlaž chia' ca' catə' chso'ela'ogüe'e Diozən' chso'ote' bia yixə' to lao mes de'en naquə par Diozən'. Na' baltezə beṇə' chsa'ogüe' xpelə' bian' chso'ote' lao mesən' naquəga'aque' txen chso'elaogüe'e Diozən'. ¹⁹ Na' ca'aczən' naquən len chio'o, šə gaocho yelə' guao de'en choso'ožia beṇə' lao lgua'a lsaquə'ən chse'ejni'alaže'enə', so'one' xbab de que zocho lez gaquəlen lgua'a lsaquə' ca' chio'onə'. Bitə ənacho de que lgua'a lsaquə' ca' zjəzaquə'ən par əsa'aclenən beṇə', na' nic bi zaquə' ca de'en chjəsə'əžie' yelə' guaon' laoga'aquen'. ²⁰ Che'enda' ənezele de que beṇə' ca' cui zjənombia' Diozən' catə' chjəsə'əžie' yelə' guaon' lao lgua'a lsaquə'ən chse'ejni'alaže'enə', caguə par Dioz na'anə' chjəsə'əžie'en, sino par de'e xio' ca'anə'. Na' bitə che'enda' gonlenle de'e xio' ca' txen. ²¹ Bitə cheyalə' ye'ej gaocho de'en che'ej chaocho par chjəyeza'alažə'əcho bi zejen par chio'o de'en gwsə'ot beṇə' Xancho Cristən' šə leczə ye'ej gaocho de'en chjəsə'əžia beṇə' par

de'e xio' ca'. ²² Contr Dioz nan' choncho šə che'ej chaocho de'en chjəsə'əžia beṇə' par de'e xio' ca', na' šə che'ej chaochon choncho ca chža'a Diozən' chio'o. Na' bito əṇacho naquəchcho beṇə' gualəch cle ca Diozən' par niḥ cui bi gac cḥecho šə goncho contr l̄e'.

Bito goncho de'en naquə mal par ljuežjcho

²³ Na' l̄a'anə'əczə chəsə'əne': "De lsens par goncho bitə'ətezə", cheyalə' žjəsə'alažə'əcho de que caguə yoguə' de'en gonchon' naquən güen par chio'o. Na' l̄a'anə'əczə šə chaquecho deczə lsens par goncho bitə'ətezə, caguə yoguə'ənnə' gaquəlenən chio'o.

²⁴ Ni tocho bito cheyalə' goncho bitə'ətezə de'en goncho šə naquən mal par ljuežjcho, l̄a'anə'əczə chaquecho naquən to de'e güen par chio'o.

²⁵ Bitə'ətezə belə' de'en chso'ote'e ya'anə' legaon sin cui əṇable šə bosə'ožie'en lao lguə'a lsaquə'ən chse'ejni'alaže'e. Nia' ca' par niḥ cui gaquəžejlažə'əle šə nable dolə' por ni cḥe de'en gaolen. ²⁶ Nezecho de que guac si'icho bitə'ətezə belə' de'en chso'ote'e ya'anə', cḥedə' Xtižə' Diozən' nyojən nan: "Cḥe Xancho Diozən' yežlyo nga, beṇəchən', bia yixə' na' yoguə' de'e zjəde lao yežlyon'."

²⁷ Na' catə' beṇə' cui chso'onl̄ilažə' Cristən' so'one' chio'o combid ližga'aque'enə' par əxjtaocho, šə šejcho con gaotezcho bitə'ətezə de'en so'one' gaocho. Bito əṇabga'aquechone' šə bosə'ožie'en lao lguə'a lsaquə'ən chse'ejni'alaže'enə'. Diozən' bito chene'ene' gaquəžejlažə'əcho šə napcho dolə' por ni cḥe šə bi de'en gaocho. ²⁸ Na' šə no ye' chio'o de que babosə'ožie' belə'ən to lao lguə'a lsaquə'ən

chse'ejni'alaže'e, bito gaochon šə ca' par nič be'en ye' chio'o ca' cui gone' xbab de que lenczchon' chejni'alažə'əcho lgua'a lsaquə' ca' na' par nič cui gone' xbab de que napcho dolə' šə gaochon. ²⁹ Bito ənacho de que naquən de'e mal gaochon, pero par nič ben' gwna chio'o de que baboso'ožie'en lao lgua'a lsaquə'ən cui gaquene' de que choncho de'e mal, de'e na'anə' cui gaochon.

De repent chonle xbab bixchen' cheyalə' cuejyichjcho cui goncho bitə'ətezə de'en goncho šə por ni che de'en gonchon' əsa'aque beṇə' ljuežjchon' de que napcho dolə'. ³⁰ Na' de repent chonle xbab bixchen' əna ljuežjchon' choncho de'e mal chaocho to yelə' guao šə cho'echo yelə' choxcwlen che Diozən' por len. ³¹ Quinga naquən, bitə'ətezə de'en goncho cheyalə' gonchon ca gaquəlenən beṇə' yoblə par nič əso'elaogüe'e Diozən', na' bito ye'ej gaocho de'en gonən par nič beṇə' yoblə cui əso'elaogüe'e Diozən'. ³² Na' bito goncho par nič notə'ətezə beṇə' yesə'əxope' so'one' de'e malən', la'anə'əczə šə beṇə' Izrael, o šə beṇə' cui zjənaquə beṇə' Izrael, na' la'anə'əczə naque' ljuežj chio'o bagwlej Diozən' par chdopə chžagcho cho'ela'ocho Cristən' o šə cui naque'. ³³ Ca'aczə nada' ža, bitə'ətezə de'en chona' əchyiljəlaža'a naclən' chona'an par nič gaquəlenən beṇə' yoblə. Choncha' xbab che de'en gaquəlen beṇə' yeziquə'əchlə cle ca chona' xbab che de'en gaquəlen nada', chedə' che'enda' beṇə' zan yesyə'əchoj xni'a de'e malən'.

11

¹ Nada' ža chchojyichja' de'en che'enda' gona'

par niĉh chona' de'en naquə güen par beṇə' yez-
iquə'əchlə. Na' legonšga ca' ĉhedə' nada' chona' can'
ben Cristən'.

Can' cheyalə' so'on no'ol ca' lao coltən'

² Lechgualē chebeida' de que chonlē xbab ĉhia'
yoguə' las na' de que ĉjisa'alažə'əle de'en bsed
blo'ida' le'e. Güenĉguan' chonlē chzenagle ĉhe
de'e ca' bsed blo'ida' le'e. ³ Na' ĉhe'enda' ənezele
de que notə'ətezə beṇə' byo cheyalə' əgwzəxjw
yichje' par niĉh Cristən' nabi'ene'. Na' no'ol ca'
cheyalə' yesə'əzəxjw yichjga'aque' par niĉh be'en
ĉhega'aque' ca' yesə'ənabi'e lega'aque', can' chon
Cristən' ĉhezəxjw yichje' par niĉh Diozən' ĉhn-
abi'ene'. ⁴ Le'e beṇə' byo catə' gonlē orasyon na'
catə' ĉhixjue'ele bi de'en bagwna Diozən' le'e, bito
gwzo xlapə'əlen'. La' šə nzotezlen naquən to yelə'
zto' par le'e na' zejən de que beṇəĉhən' ĉhnabi'e
le'e, caguə Crist na'azən'. ⁵ Na' le'e no'olə catə'
gonlē orasyon o catə' ĉhixjue'ele bi de'en bagwna
Diozən' le'e, le'e gwcuašə' yichjle can' chonczle
batə'ətezə ĉhĉojle niĉh nacbia' de que beṇə' byo
ca' ĉhəsə'ənabi'e le'e. Yoguə'əĉho nezeĉo naquən
to yelə' zto' ĉhe no'olən' catə'ən nšib yichje'en
pelon, na' ca'aczə naquən len le'e no'olə šə cui
ĉhcuašə' yichjlen' catə'ən chonlē orasyon o catə'ən
ĉhyixjue'ele bi de'en bagwna Diozən' le'e. ⁶ Na'
šə cui chonlē can' naquə costombr ĉhele de'en
ĉhcuašə' yichjlen' batə'ətezə ĉhĉojle, yejni'a əgwšib
yichjlen'. Na' šə ĉhaquele zto' par əgwšiblen, mejor
əgwcuəšə'əczlen can' ĉhso'on no'ol ca' yelə'. ⁷ Na'
ca naquə le'e beṇə' byo, bito cheyalə' əgwcuəšə'
yichjlen' catə' gonlē orasyon na' catə' ĉhixjue'ele bi

de'en bagwna Diozən' le'e, çhedə' Diozən' bene' le'e par niç naple yelə' chnabia' can' napə le'enə' na' par əgwlo'ele ca güennə' chone'enə'. Na' le'e no'olə, Diozən' bene' le'e par əgwlo'ele ca güennə' chso'on be'en çhelen'. ⁸ Diozən' bito bene' beṇə' byon' len costiy çhe no'olən' sino que gwleje' costiy çhe beṇə' nechən' par bene'en no'olən'. ⁹ Na' Diozən' bito bene' beṇə' byon' par gaquəlene' no'olən' sino que bene' no'olən' par gaquəlene' beṇə' byon'. ¹⁰ De'e na'anə' no'ol ca' cheyalə' yesə'əlo'e de que chəsə'anabia' beṇə' byo ca' lega'aque'. Cheyalə' so'one' ca' çhedə' angl ca' chəsə'əgüie' naquən' chon chio'o beṇəch. ¹¹ Pero ngodə'əczcho txen len Xancho Jesocrisən' la'aṇə'əczə šə naccho beṇə' byo o šə naccho no'olə, na' de'e na'anə' bito cheyalə' so'on no'olə ca' xbab de que bito chəsə'əyažjene' beṇə' byo na' nic neto' beṇə' byo gonto' xbab de que bito chyažjeto' no'olə. ¹² Naquən de'e li can' ben Diozən' gwleje' costiy çhe beṇə' byo nechən' par bene'en no'olə nechən', na' nezecho yoguə'əte beṇə' byo gwxaṇ no'olə lega'aque'. Na' Dioz na'anə' bene' beṇəch, bene' bia ca' chsa'aš, na' bene' bitə'ətezəchlə de'e zjəde.

¹³ Legon xbab çhele na' gacbe'ile de que caguə de'e šo'olažə'əcho šə no no'olə gone' orasyon sin cui əgwcuəšə' yichje'enə', çhedə' can' naquə costombr çhechon'. ¹⁴ Na' leczə nezecho bito çhazlažə'əcho šə beṇə' byon' cui əgwšib yichje'enə', con güe'e latjə ətonən. Naquən to yelə' zto' çhe' šə gone' ca'. ¹⁵ Pero na' no'olən' xochechgua yišə' yichje'en šə žian de'e tonə. Diozən' none' par niç yišə' yichj no'ol ca' chaquən de'e tonə par hcuašə'an yichjga'aque'enə'. ¹⁶ Na' šə nole bito chazlažə'əle

de'e quinga babzoja' na' ša' chaquele əgwšašle c̄hei, əñia' le'e clar de que neto' apostol bito cho'eto' latjə so'on no'ol ca' orasyon lao ndopə nžagcho sin cui yoso'ocuašə' yičhja'aque'enə', na' nic chsoe' beñə' l̄juežjto' ca' latjə so'one' ca' gatə'ətezəchlə ža' beñə' bagwlej Diozən' par chəsə'ədopə chəsə'əžague' chso'elaogüe'e Cristən'.

Catə'an gwse'ej gwsa'ogüe' txen bito jəsyə'əza'alažə'e can' bnežjw cuin Xancho Jesocristən' por ni c̄hega'aque'

¹⁷ Leczə de de'e yoblə de'en əñia' le'e na' ca' naquə lennə' bito gaquə əñia' de que chonle güen. De'en chonle lao chdopə chžagle txen par cho'ela'ole Cristən' chonən mal len le'e l̄gua'a de'e gaquəlenən le'e. ¹⁸ Enia' ca' c̄hedə' babenda' dižə' de que catə' chdopə chžagle par cho'ela'ole Cristən' bito chonle txen len beñə' l̄juežjle. Na' de repent dižə' de'en babenda' naquən de'e l̄i. ¹⁹ De'e l̄i n̄itə' balə beñə' entr le'e cui chso'one' txen len yoguə'əle. Na' de'en cui chso'one' txen chloe'en non' chonlilažə' Cristən' do yičh do lažə'e na' non' cui. ²⁰ Na' catə' chežagle par chaole txen, bito chonle ca žjəyeza'alažə'əle de'en bnežjw cuin Xancho Jesocristən' por ni c̄hecho catə'an gwso'ote'ene', la'anə'əczə chedopə chežagle par žjəyeza'alažə'əlen. ²¹ To tole che'ej chaole de'en noxə'əle sin cui chbezə l̄juežjle ca'. Bito chonlen tozə par nich yoguə'əle gaolen. De'e na'anə' balle n̄e'e chdonle catə' chedaole na' yeballe chzožele de'e tant che'ej chaoxatle. ²² Nca'alə x̄neze yega'an ližle ye'ej gaole cle ca ye'ej gaole lao beñə' cui de c̄hega'aque' ša' cui əgwnežjwle c̄hega'aque'. Chonga'aquele l̄juežjle ca

beṇə' cui bi zjəzaquə', la'anə'əczə txen len chio'o bagwlej Diozən' lega'aque' par chso'elaogüe'e Jesocristən': Chonle ca chsa'aque' tolə de'en cui de čhəga'aque'. Bito gonle xbab əṇia' de que güennə' chonle de'en chonle ca'.

Che'ej chaocho par čjəyeza'alažə'əcho de'en bnežjw cuin Xancho Jesocristən' por ni čhecho

²³ Xancho Jeso'osən' bene' par nič ṇezda' can' chene'ene' goncho par žjəyeza'alažə'əcho de'en bnežjw cuine' por ni čhecho catə'an gwso'ote'ene'. Na' babzejni'ida' le'e de que ž'e'enə' catə'an Jodən' bdie' Xancho Jeso'osən' lao na' beṇə' mal ca', Xancho na'anə' bexe'e to yetxtilən'. ²⁴ Na' lao noxe'en be'e yelə' choxcwlen čhe Diozən'. Nach bzojje'en, na' gwne': "Legao yetxtil nga. Lennə' naquən cuerp čhia' de'en əgwnežjua' por ni čhele. Quinga gonle par žjəyeza'alažə'əle ca de'en gwnežjua'an." ²⁵ Beyož gwsa'ogüe' yetxtilən' bexe'e to tas nis oban' na' leczə be'e yelə' choxcwlen čhe Diozən'. Na' gože' beṇə' ca': "De'en yožə lo'o tas nga zejen de que Diozən' solao gone' de'e cobə de'en none' lyebe gone' par gaquəlene' le'e. Na' gone'en čhedə' so'ote' nada' na' laljə xčhena'anə' por ni čhele. Na' batə'ətezə ye'ejlen can' ye'ejlen ṇa'a, le'e yosa'alažə' ca de'e gwnežjo cuina' por ni čhele." ²⁶ Na' nada' Pab čeznia' le'e, yoguə' las catə'an gaocho yetxtilən' na' catə'an ye'ejcho nis oban' de'en che'ej chaocho par čjəyeza'alažə'əcho ca de'en bnežjw cuin Xancho Jesocristən' por ni čhecho, choncho ca yesə'əṇeze beṇə' de que gwđixjue' xtolə'əchon' catə'an gwso'ote'ene'. Na' can' gonchcho xte catə'an yide' de'e yoblə.

Can' cheyalə' goncho catə' che'ej chaocho par chjəyeza'alažə'əcho de'en bnežjw cuin Xancho Jesocristən' por ni checho

²⁷ De'e na'anə' šə bito güe'ela'ocho Xancho Jesocristən' do yichj do lažə'əcho bito naquən güen ye'ej gaocho de'en che'ej chaocho par chjəyeza'alažə'əcho ca de'en bnežjw cuin Xancho Jesocristən' por ni checho. Na' lecə bito naquən güen ye'ej gaochon catə' cui zocho binlo len Diozən' o len ljuežjcho. Gapcho dolə' šə ye'ej gaochon ca', chedə' goncho ca cui bi zaquə' de'en bnežjw cuin Xancho Jesocristən' blalj xchene'enə' por ni checho. ²⁸ Catə'an che'ej chaocho par chjəyeza'alažə'əcho ca de'en bnežjw cuin Xancho Jesocristən' por ni checho, to tocho cheyalə' gonyanə'əcho xbab šə zocho binlo len Diozən' na' len ljuežjcho ca' par nich ye'ej gaocho de'en de ye'ej gaocho. ²⁹ Na' šə che'ej chaochon sin cui goncho xbab ca de'en bnežjw cuin Xancho' por ni checho Diozən' gone' chio'o castigw. ³⁰ Na' de'en che'ej chaolen sin cui chonle xbab bi zejen, de'en na'anə' balə benə' ljuežjlen' bagwsa'at na' zanle chacšene. ³¹ Pero na' šə gonyanə'əcho xbab naquən' goncho par nich socho binlo len Diozən' na' len ljuežjcho, nachən' bito gon Diozən' chio'o castigw por ni che can' che'ej chaochon'. ³² Catə' napcho dolə' na' che'ej chaochon, Xancho Diozən' chone' chio'o castigw par nich cheyache'icho de que de'e malən' choncho. Chone' ca' par nich cui si'icho castigw zejlicane can' gac che benə' ca' cui chso'elao' le'.

³³ De'e na'anə' benə' bišə', catə' ədopə əžagle txen par ye'ej gaole, lecuezə ljuežjle ca' par nich ye'ej gao

yoguə'əle txen. ³⁴ Šə de'en chbil chdonle na'azə, nca'alə xneze yega'an ližle ye'ej gaole, caguə ca gon Diozən' le'e castigw can' chonle catə'an chdopə chžagle. Na' ne'e deczə de'en che'enda' gwzejni'ida' le'e naquən' gonle, pero catə' yida' de'e yoblə gan' zolenə' cana'ach əgwzejni'ida' le'e che de'e ca'.

12

Spirit che Diozən' chaclenən to tocho par goncho bi de'en chene'en goncho

¹ Beṇə' bišə', de de'en che'enda' ənezele che de'en chon Spirit che Diozən' chaclenən chio'o chonlilažə'əcho Jesocristən'.

² Nezele catə'an cuiṇə' gombi'ale Diozən' banxoayagle par chejni'alažə'əle lgua'a lsaquə' ca' con can' bzejni'i beṇə' le'e, la'aṇə'əczə lgua'a lsaquə' ca' bito zjənye'en biš xne. ³ Pero ṇa'a ža, che'enda' ənezele de que Spirit che Diozən' bito chonən par nič no əṇa de que Jeso'osən' naque' beṇə' maldit. Na' notono no əṇa de que Jeso'osən' naque' Xane' šə cui chon Spirit che Diozən' par əne' ca'.

⁴ Tozə Spirit che Diozən' zon na' nža' nža' can' chaclenən to tocho par goncho bi de'en goncho na' par ənezecho bi de'en nezecho. ⁵ Tozə Xancho Jesocristən' cho'ela'ocho la'aṇə'əczə nža' nža' can' chac gon to tocho xšine'enə'. ⁶ Leczə tozə Dioz nan' zo la'aṇə'əczə nža' nža' can' chone' len to tocho par nič choncho xšine'enə'. ⁷ Na' Spirit che Diozən' zon len to tocho par nič ca' chac choncho de'en chaclenən lježjcho. ⁸ Spirit che Diozən' chonən par nič balcho cho'echo dižə' che Diozən' de'en

naquən lechgualē dižə' sin', na' leczə Spirit na'anə' chaclenən yebałcho par chejni'icho che Diozən' na' par cho'echo xtiže'enə'. ⁹ Na' Spirit na'anə' chonən ca bałcho chonlilažə'ačguacho Diozən' par ničh chac bitə'ətezə de'en chnabechone' gaquə. Na' leczə Spirit na'anə' chonən par ničh bałcho chac choncho ca chəsyə'əyaque beṇə' chsa'acšene. ¹⁰ Na' Spiritən' chonən par ničh bałcho choncho miłagr, na' bałcho chyixjue'echo bi de'en bagwna Diozən' chio'o. Na' leczə Spirit nan' chaclenən yebałcho par ničh chnezecho che bitə'ətezə de'en chso'on beṇə' šə za'an che Spirit che Diozən' o šə che de'e xio'onə'. Na' Spirit na'aczən' chaclenən yebałcho par chchoj catə' cho'echo gwde gwdele dižə' de'en cui chejni'icho, na' chaclenən yebałcho par chozejni'iga'aquechone' bi zeje dižə' de'en cho'echon'. ¹¹ Tozə Spiritən' chaclenən yoguə'əcho par ničh choncho yoguə' de'e ca' chene'en gon to tocho.

Yoguə' chio'o chonlilažə'əcho Cristən' naccho tozə, can' naquə cuerp chechon'

¹² Cuerp chechon' nsa'an zan part pero de'en zjəngodə'an txen naquən tozə cuerp. Ca'aczə naquən len yoguə' chio'o chonlilažə'əcho Cristən', naccho tozə can' naquə cuerp chechon'. ¹³ Bałə chio'o naccho beṇə' Izrael na' yebałcho bito naccho beṇə' Izrael. Bałcho naccho beṇə' esclabos na' yebałcho bito naccho. Pero yoguə'əcho gwchoacho nis par chlo'en de que Spirit che Diozən' babenən ca ngodə'əcho txen len Cristən'. Na' tozə Spirit na'anə' zon lo'o yichjla'aždao' yoguə'əcho.

14 Cuerp chechon' nsa'an zan part, na' nža' naquə to to partən'. 15 Žalə' ni'achon' ənan: "Bito naca' tozə len cuerpən' chedə' bito naca' ne'inə'", caguə ni che de'en ənan ca'anə' cui naquən tozə len cuerpən'. 16 Le'egatezə ca' žalə' nagchon' ənan: "Bito naca' nada' tozə len cuerpən' chedə' bito naca' jelaogüei." 17 Žalə' doxen cuerp chechon' naquən jelaoch, bito gaquə yenecho. Le'egatezə ca' žalə' doxen cuerpən' naquən nagcho, bito gaquə le'icho. 18 Pero Diozən' bsi'e xņeze par nich cuerp chechon' nsa'an zan part de'e chso'on žin con can' gwyazlaže'e. 19 Bito nya' cuerp chechon' žalə' nsa'an tozə part. 20 Cuerp chechon' nsa'an zan part pero de'en zjəngodə'an txen naquən tozə cuerp.

21 De'e na'anə' jelaochon' bito gaquə ye'en na'achon': "Bito chyažjda' le'." Na' nic gaquə ye' yichjchon' ni'achon': "Bito chyažjda' le'." 22 La'anə'əczə cuerp chechon' nsa'an balə part de'e cuitec bi fuers chei de, bia'aczə lechguale chyažjchon. 23 Na' part ca' nsa' cuerp chechon' de'en chaquecho cuitec bi zaquə', chi' yichjchon ca de'en cheyacw xacho. Na' part ca' de'e cui chene'echo le'i beņə', chcuasə'əchon len xacho de'en chacwcho. 24 Pero part de'en nsa' cuerp chechon' de'en banaquə xoche bito chcuasə'əchon. Na' Diozən' none' cuerp chechon' ca chi' yichjcho che part ca' de'en cui zjənaquə xoche. 25 Ca'aczən' bsi'e xņeze par nich chio'o cho'ela'ocho Cristən' goncho txen tocho yetocho na' cue' yichjcho gaquəlen ljuēžjcho. 26 Na' šə bin' chac che tocho, yoguə'əcho chi' saquə'əcho txen. Na' šə chac güen che yetocho, yoguə'əcho socho mbalaz.

27 Yoguə'əcho ngodə'əcho txen len Cristən' na' to tocho gwxaquə'əlebecho ca to part cuerp che'enə'. 28 Na' entr chio'o chdopə chžagcho cho'ela'ocho Cristən', Dioz nan' gwleje' neto' naquəto' apostol, na' de'en ngü'e' lao na'ato' gonto' naquən de'e zaquə'əchgüei. Na' leczə'en gwleje' yebalē' par chəsə'əyixjui'e de'en ne'enə'. Na' de'en chso'one'enə' leczə' naquən de'e zaque'e. Na' yebalē' gwlej Diozən' par choso'osed choso'olo'ine' xtiže'enə'. Na' de'en choso'osed choso'olo'ine' xtiže'enə' leczə' naquən de'e zaque'e. Na' leczə' gwlej Diozən' beṇə' chso'on miḷagr na' beṇə' chso'on par chəsyə'əyaque beṇə' chsa'acšene, na' beṇə' chsa'aclen yeziquə'əchlə beṇə' šə bi de'en chəsə'əyažjene'. Na' gwleje' beṇə' chəsə'ənabia' chio'o chdopə chžagcho cho'ela'ocho Cristən', na' gwleje' beṇə' chso'e gwde gwdelə dižə' de'en cui chse'ejni'ine' con catə' chon Spiritən' ca chso'en. 29 Pero caguə yoguə'əcho naccho apostol. Na' Diozən' bito gwleje' yoguə'əcho par chixjue'echo bi de'en bagwne' chio'o, na' nic gwleje' yoguə'əcho par əgwsed əgwlo'icho xtiže'enə', na' nic gwleje' yoguə'əcho par goncho miḷagr. 30 Caguə yoguə'əcho chac goncho ca yesyə'əyaque beṇə' chsa'acšene, na' caguə yoguə'əchon' chon Spirit che Diozən' par güe'echo gwde gwdelə dižə' de'en cui chejni'icho, na' caguə yoguə'əchon' chac yozejni'icho bi zəjen dižə' de'en chon Spiritən' ca chso'e. 31 Chonle güen šə chzelažə'əle gaquəlen Spirit che Diozən' le'e gonle de'e ca' de'en naquəch de'e zaque'e. Pero əgwlo'ida' le'e yeto de'e gonle de'en naquə de'e žialao xench.

13

Cheyalə' gaque che ljuežj beṇachcho

¹ La'anə'əczə šə chaccho gwde gwdele dižə' de'en chsa'ac beṇachən' na' de'en chsa'ac angl ca', pero šə bito chaquecho che ljuežj beṇachcho, bito bi bi zaquə'əcho. Con gwxaquə'əlebecho ca pedas ya de'en chso'on sšag na' ca platiy de'en choso'osiž beṇə' gocuež ca' la' xtižə'əchon' bitobi bi zaquə'ən. ² Na' la'anə'əczə šə bagocwlen Spirit che Diozən' chio'o par ničh chyixjue'echo bi de'en bagwne' chio'o len yelə' guac che Spiritən', bito bi zaquə'əcho šə bito chaquecho che ljuežj beṇachcho. La'anə'əczə šə nezecho yoguə'əloł de'en cui no gwneze antslə, len la'anə'əczə šə chejni'icho yoguə'əloł de'en naquə de'e zaque'e, bitoczə bi zaquə'əcho šə cui chaquecho che ljuežj beṇachchon'. Na' la'anə'əczə šə lechguale chonlilažə'əcho Diozən' par ničh chone' bitə'ətezə de'e zdebə de'en chṇabechone' gone', bitoczə bi zaquə'əcho šə cui chaquecho che ljuežj beṇachcho. ³ Na' šə cui chaquecho che ljuežj beṇachchon' bito bi zedəgua'an par chio'o la'anə'əczə šə əgwnežjwcho beṇə' yašə'ən yoguə' de'en deicho. Le'egatezə ca' šə cui chaquecho che ljuežj beṇachchon' bitobi zedəgua'an par chio'o la'anə'əczə šə əgwnežjo cuincho yoso'ozeye'.

⁴ Šə chaquecho che ljuežj beṇachcho, napcho yelə' chxenlažə' len lega'aque', na' choncho güen len lega'aque'; bito chgue'iga'aquechone' šə chac güen chega'aque'; na' bito cho'elao' cuincho; na' bito cha'alazə'əcho. ⁵ Na' catə' chaquecho che ljuežj beṇachcho, bito choncho naczə len lega'aque', bito

choncho xbab che cuinzcho, bito naccho beṇə' xtišjw, na' bito naccho beṇə' ggo'olaže'e. ⁶ Na' catə' chaquecho che ljuežj beṇachcho bito chebeicho šə non' chon de'e mal, sino que chebeicho šə non' chon de'e güen. ⁷ Šə chaquecho che ljuežj beṇachcho chapcho yelə' chxenlažə' bitə'ətezə de'en chso'one beṇə' chio'o, na' choncho xbab güen che yoguə'əlol beṇə', na' zocho lez so'on beṇə' güen yoguə' las, na' chgo'o chchejlažə'əcho len bitə'ətezə de'en chac.

⁸ Cuat əžin ža catə' cuich cheyalə' gaquecho che ljuežj beṇachcho. Pero gwžin ža catə' cuich gon Diozən' par nich no chixjue'e bi de'en bagože'ene'. Na' gwžin ža catə' Spirit che'enə' gonən ca cuich əso'e gwde gwdele dižə' de'e cui chse'ejni'i beṇə' yoblə. Na' leczə gwžin ža catə' te che yoguə'əlol de'en neze chio'o beṇach lao yežlyo nga. ⁹ Bitonə' nezecho yoguə'əlol de'e ənezecho na' niqunə' gac chixjue'echo yoguə'əlol de'en bagwna Diozən' chio'o. ¹⁰ Pero gwžin ža catə' gaquə cayanə'an chene'e Diozən' gaquə, na' cana'achən' cuich bi bi yega'an de'en cui gaquə cayanə'an chene'e Diozən'.

¹¹ Catə' goccho bidao' be'echo dižə' can' chsoe' notə'ətezə bidao' dižə', na' leczə xbab chechon' goquən ca xbab chega'acbo'onə', na' gwyejni'icho con can' chse'ejni'ibo'. Na' na'a bagwcha'och bitoch choncho can' chso'on bidao'. ¹² Pero bitonə' šejni'icho binlo che Diozən'. De'e na'anə' gwxaquə'əlebecho ca beṇə' chgüie' beṇə' yoblə to lo'o spejw de'e cuitec chloe' binlo. Pero gwžin ža catə' šejni'iyane'echo che Diozən' can' chejni'ine' checho na'a. ¹³ Na'a ža, de'e quinga šonə chon Diozən' mendad goncho zejlicane: gonlilažə'əchone', so-

cho lez gaquə güen checho, gaquecho che Diozən' na' che ljuežj beňachcho. Pero de'en naquə de'e žialaoch goncho entr šonə de'e quinga, gaquecho che Diozən' na' che ljuežj beňachcho.

14

Beňə' ca' chso'elen Diozən' gwde gwdeleđ dižə' de'en cui chse'ejni'ine'

¹ Cheyalə' güe'elažə'əcho par gaquechecho che Diozən' na' che ljuežj beňachcho, na' leczə cue' yichjcho gaquəlen Spirit che'enə' chio'o par goncho xšine'enə'. Na' mazəchlə cheyalə' cue' yichjcho par gaquəlenən chio'o chixjue'echo de'en əňə Diozən' chio'o. ² Balcho chon Spiritən' par ničh chchoj catə' cho'elencho Diozən' gwde gwdeleđ dižə' de'en cui chejni'icho. Na' catə' cho'elencho Diozən' gwde gwdeleđ dižə'ən ca', caguə beňach na'anə' cho'elenchon chedə' bito chse'ejni'ine' dižə'ən. Spirit nan' chonən par ničh cho'echo dižə' de'en chejni'i tozə Diozən'. ³ Pero catə' chyixjue'echo de'en bagwna Diozən' chio'o choncho par ničh ljuežjcho ca' nite'ətezə nite'e so'onlilaže'e le', na' chtipcho lažə'əga'aque', na' leczə cho'ega'acchone' balor par nite'e mbalaz. ⁴ Catə' Spirit che Diozən' chonən par ničh cho'elenchone' gwde gwdeleđ dižə' de'en cui chejni'icho, yichjla'ažda'ocho na'agan' chaclenən. Pero catə' Spirit che Diozən' chaclenən par ničh chyixjue'echo de'en bagwna Diozən' chio'o, chaclenən yoguə' chio'o chdopə chžagcho cho'ela'ocho Cristən'.

⁵ Yebeida' žalə' Spiritən' gonən par ničh yoguə'əle güe'elenle Diozən' gwde gwdeleđ dižə', pero gobe-ichda' žalə' gaquəlenən yoguə'əle par chixjue'ele

de'en ye'e le'e. Ben' chyixjue'e de'en bagož Diozān' le', chone' to de'e zaquə'əche cle ca de'en chon ben' cho'elen Diozān' gwde gwdele dižə'. La' šə cui no zo no əgwzejni'i yeziquə'əchlə beṇə' chso'elao' Cristān' bi dižə'an cho'e, bito no gaquəlenən. ⁶ Beṇə' bišə', nezdā' bito gaquəlenən le'e šə güe'elena' Diozān' gwde gwdele dižə' catə'an yida' dezlana'a le'e. Pero guaquəlenən le'e šə əgwzejni'ida' le'e bi de'en bab-sed bablo'i Diozān' nada'. Na' guaquəlenczən šə əgwzejni'ida' le'e bichlə de'en nezdā' che Diozān'. Guaquəlenczən šə chixjue'ida' de'en əṇa Diozān' nada'. Na' leczə guaquəlenən šə gwsed gwlo'ida' le'e bi zeje xtiže'enə'.

⁷ Ca naquə flaudən', šə tozə can' gwcuež beṇə' gocuežən' len dote tyemp, notono gacbe'i bi piesən' chcueže'. Le'egatezə ca' arpən' šə tozə can' ggoḷ beṇə' gocuežən' len dote tyemp, notono gacbe'i bi piesən' chgoḷe'. ⁸ Catə' zo to beṇə' chcueže' cornetən' par nič chəsə'əneze soldad ca' naquən' so'one', šə bito əgwcueže'en clar, bito se'ejni'ine' naquən' cheyalə' so'one'. ⁹ Le'egatezə ca' chio'o ža, šə güe'elencho Diozān' dižə' de'en cui chse'ejni'i beṇə', bito gaquəlenən lega'aque'. ¹⁰ Nezecho de que beṇə' ža' doxen yežlyo nga gwde gwdele dižə' de'e chsa'aque', na' to toga'aque' chse'ejni'i xtižə' ljuežjga'aque'. ¹¹ Na' šə chio'o bito chaccho dižə' de'e chac yeto beṇə', nezecho le' naque' beṇə' zitə' na' chio'o naccho beṇə' zitə'. ¹² Na' le'e chi' yichjle gaquəlen Spirit che Diozān' le'e, ca'aczən' co' yichjle gonle xšine'enə' par gaquəlen ljuežjle. Gonle ca' nič yoguə'əle chdopə chžagle cho'ela'ole Cristān' sotezə sole gonlilažə'əlene'.

¹³ Na' šə Spiritən' gonən ca' əchoj catə' güe'elencho

Diozən' gwde gwdeleḁ dižə', cheyalə' nabecho Diozən' gaquəlenche' chio'o par niḁ əgwzejni'icho beḁə' bi zejen dižə' de'en cho'elenchone'enə'.
 14 Na' catə' choncho orasyonḁə' šə Spirit ɕhe Diozən' chonən par cho'elenchone' dižə' de'e cui chejni'icho, bito bi xbab choncho lo'o yiḁjla'ažda'ochon' catə'an cho'echon, con chache'icho de que Dioz na'aczən' cho'ela'ocho.
 15 Quingan' cheyalə' goncho, catə' goncho orasyonḁə' güe'echo dižə' de'en əgwzejni'i Spirit ɕhe Diozən' chio'o, pero goncho xbab ɕhe dižə' de'en cho'echon'. Na' catə' golcho, golcho bi de'en əgwzejni'i Spirit ɕhe Diozən' chio'o, na' lecə goncho xbab ɕhe de'en choḁchon'.
 16 Legon xbab nac gaquə šə güe'echo yelə' choḁcwlen ɕhe Diozən' len dižə' de'en cui chejni'i yoguə'əcho. Beḁə' cuiḁə' yesə'əneze naquən' choncho lao chdopə chžagcho cho'ela'ocho Cristən', bito se'ejni'ine' bin' nacho na' de'e na'anə' bito əso'e yelə' choḁcwlen ɕhe Diozən' txen len chio'o.
 17 Bito gaquəlenən lega'aque' šə goncho orasyon len dižə' de'e cui se'ejni'ine' la'anə'əczə šə de'e li güe'echo yelə' choḁcwlen ɕhe Diozən' binlo.
 18 Cho'a yelə' choḁcwlen ɕhe Diozən' de que Spirit ɕhe'enə' chonən par niḁ cho'elənche'ane' gwde gwdeleḁ dižə' mazəchlə ca chonən len notə'ətezəchle.
 19 Pero catə' ndopə nžagcho cho'ela'ocho Cristən' la'anə' gueyə'əzə dižə' de'en chejni'i yoguə'əcho gwsed gwlo'ida' le'e zejəchen cle ca gua'a ši mil dižə' de'en cui chejni'icho.

20 Beḁə' bišə, naquəczən güen gaccho ca bi'i che'enḁ dao' laogüe de'en cui goncho de'e mal.

Pero cheyalə' šo'ocho xbab che beṇə' cha'o na' bito šo'ocho xbab che bi'i cuiṇə' šejni'i. ²¹ Xtižə' Diozən' nyojən nan: "Nada' Dioz gona' par nich beṇə' zitə' ca' əso'elene' beṇə' Izrael ca' dižə' de'e cui se'ejni'ine', na' yesyə'əbane beṇə' Izrael ca', pero bia'aczə bito yoso'ozenague' chia'." Can' na Xancho Diozən'. ²² Šə nitə' beṇə' cui chse'ejle'e che Diozən' na' choso'ozenague' catə' güe'elenle Diozən' gwde gwdelə dižə' de'en cui chejni'ile yesyə'əbanene' na' sa'acbe'iljeine' de que zoczə Diozən' len le'e. Na' ca naquə chio'o cho'ela'ocho Cristən', banezecho de que zoczə Diozən' len chio'o. Na' catə' to beṇə' chyixjue'ine' bi de'en bagož Diozən' le', chaclenən chio'o chonlilažə'əcho Cristən' la'aṇə'əczə cui chaclenən beṇə' cui chso'onlilaže'ene'. ²³ Legon xbab nac gaquə šə lao ndopə nžagcho txen cho'ela'ocho Cristən' yoguə'əcho solao güe'elenchone' gwde gwdelə dižə' de'e cui chejni'icho. Na' šə da'acclə beṇə' cui chso'onlilažə' Cristən' o beṇə' cuiṇə' yesə'əṇeze naquən' choncho cho'elə'ochone', əse'enene' cho'elenchone' gwde gwdelə dižə' na' so'one' xbab de que chac tontchon'. ²⁴ Pero nža'an šə to tocho chyixjue'echo bi de'en bagwna Diozən' chio'o. Šə yezidəclə to beṇə' cuiṇə' gonlilažə' Cristən' o to beṇə' cuiṇə' neze naquən' choncho cho'ela'ochone', gacbe'ine' de que de xtole'e catə' to tocho chyixjue'echo bi de'en bagwna Diozən' chio'o. ²⁵ Na' catə' gacbe'ine' de que la'aždaogüe'enə' naquən' mal lao Diozən' gwzolja xibe' güe'elaogüe'ene' na' əṇe' de que zoczə Diozən' len chio'o chonlilažə'əcho Cristən'.

Cheyalə' gwsa'acho coltən' binlo na' cui gonchon chac yazə

²⁶ Na'a ža beṇə' bišə', catə'ən chdopə chžagle txen balle golle to imno, na' balle de de'e əgwsed gwlo'i ljuežjle, na' balle güe'ele dižə' che to de'en babzejni'i Spirit che Diozən' le'e, na' balle güe'ela'ole Diozən' güe'elenlene' gwde gwdele dižə' de'en cui chejni'ile, na' yeballe yozejni'ile dižə' de'en gwso'elen beṇə' ljuežjle ca' Diozən'. Naquəczən güen gonle yoguə' de'e ca' con šə gonlen ca sa'aclenən beṇə' ljuežjle ca' so'onlilažə'əche' Cristən', beṇə' ca' nacle txen cho'ela'olene'. ²⁷ Na' šə nole güe'elenle Diozən' gwde gwdele dižə' de'en cui chejni'ile, legüe'elene'en pero do chopzle o šonzle na' tgüejə tgüejle. Nach te na' əchoj to beṇə' yozejni'ine' bi zeje dižə' de'en be'elenle Diozən'. ²⁸ Na' šə cui no zo no yozejni'i bi zeje dižə' ca', bitoclə güe'elenle Diozən' dižə'ən nac ca' zižjo lao ndopə nžagle txen. Con lo'o la'ažda'ole na'azə güe'elenlene'enə'. ²⁹ Na' le'e bagocwlen Spiritən' par chyixjue'i ljuežjle de'en bagwna Diozən' le'e, leczə do chopzle o šonzle əchojle chixjue'elen lao ndopə nžagle, nič beṇə' ca' yela' yoso'ozenague' na' so'one' xbab šə de'en na to tole za'an che Diozən'. ³⁰ Na' šə lao choe' toe' dižə'ən Diozən' əgwzejni'ine' yetoe' to de'e chixjui'e, ben' bacho'eczə dižə'ən cheyalə' cueze' žlac güe' ben' yeto dižə'ənə'. ³¹ Chaclenczə Spiritən' yoguə'ale par nič tgüejə tgüejle chyixjue'ele bi de'en bagwna Diozən' le'e, chozejni'i ljuežjle na' chtiplažə' ljuežjle. ³² Spirit che Diozən' chonən par nič balle chac chixjue'elen bi de'en bagwna Diozən' le'e. Na' chixjue'elen con catə'əzən' chacbe'ile naquən güen par chixjue'elen. ³³⁻³⁴ Diozən' chene'ene' əgwsa'

colt chechon' binlo na' cui ša'acho chac yazə.

Na' gatə'atezə chəsə'adopə chəsə'əžag beṇə' bagwlej Diozən' par zjənaque' lažə' ne'enə', bito cheyalə' soe' no'ol ca' dižə' lao coltən'. Cheyalə' yesə'alo'e de que choso'ozenague' che chio'o beṇə' byo la' can' na Xtižə' Diozən' de'en nyojən'. ³⁵ Na' šə de bi de'e chse'ene'e no'ol ca' yesə'əṇezene', cheyalə' yesə'əṇabe' be'en che to toga'aque' catə' yesyə'əžine' ližga'aque', chedə'naquən to yelə' zto' šə no'olan' güe'e dižə' lao ndopə nžagcho cho'ela'ocho Diozən'.

³⁶ Le'e beṇə' Corinto, bito cheyalə' gonle xbab de que le'ezən' zaquə'əle par ənale naquən' gon chio'o chonli'lažə'əcho Cristən'. Caguə zgua'atec le'en gwdisle xtižə' Diozən', len caguə le'ezən' nombi'alen. ³⁷ Balle nale chon Spirit che Diozən' par nič chyixjue'ele bi de'en bagwna Diozən' le'e, na' balle nale de que Spirit che Diozən' chaclenən le'e par chonle bichlə de'en chene'e Diozən'. Šə de'e li chaclen Spiritən' le'e nachən' guacbe'iczele de que mendad che Xancho Crist na'anə' chzoja' le'e yoguə' de'e quinga. ³⁸ Šə nole cui chejle'ele de que Cristən' chone' par nič chzoja' de'e quinga, bito chaclen Spirit che Diozən' le'e šə ca'.

³⁹ Na'a ža beṇə' bišə', de'e yoblə chnia' le'e, leṇabe Diozən' gaquəlen Spirit che'enə' le'e par nič chixjue'ele de'en əna Diozən' le'e. Na' šə Spirit che Diozən' gonən par nič beṇə' ljuežjle ca' əso'elene' Diozən' gwde gwde'la dižə', bito gwžonle əso'elene'en le'. ⁴⁰ Pero bitə'atezə de'en gonle lao coltən', legwsa'an binlo, na' bito gonlen chac yazə.

15

Beban Jesocristan' ladjo beṇə' guat ca'

¹ Beṇə' bišə', che'enda' yosa'alažə'əle dižə' güen dižə' cobə che Cristan' de'en babe'elena' le'e antslə. Babzenagle chei na' zotezə zole chdalenlen. ² Na' šə talenczle dižə' güen dižə' cobə che Cristan' de'en babe'elena' le'e, nezele de que žjəyezole len Diozən'. Pero šə bito talenle dižə' güen dižə' cobə che'enə' bitobi zejen de'en nale de que bachejle'ele che dižə' güen dižə' cobə che'enə'.

³ Diozən' bzenene' nada' de'en zjənaquə de'e žialao xench ca bitə'atezəchlə na' bačh bsd blo'ida'an le'e. Gwnia' le'e de que gwso'ot beṇə' Cristan' gwdixjue' xtolə'əchon', con can' byoj Xtižə' Diozən' gaquə. ⁴ Leczə bgašə' Cristan' pero na' beyas bebane' ladjo beṇə' guat ca' beyon ža con can' byoj Xtižə' Diozən' gaquə. ⁵ Na' bi'a dižə' can' ben Cristan' beyož bebane' ladjo beṇə' guat ca', jəyeloe' laogüe' Bedən' na' gwde na' jəyeloe' laogüe' yeziquə'əchlə disipl che' ca' lao nite'e txen, beṇə' ca' gwsa'ac šižine' antslə. ⁶ Na' gwde na' jəyezloe' laogüe' mazlə gueyə' gueyoa beṇə' zjənitə' tš'i'izə chso'elao' le'. Na' zan beṇə' ca' nezejəmban na'a la'anə'əczə bagwsa'at bale'. ⁷ Le'egatezə ca' jəyezloe' laogüe' Jacobən' nach gwde na' jəyezloe' laogüe' yoguə' apostol ca'.

⁸⁻⁹ Na' le'ezelaogüe bedeyeloe' laogüe' nada'. Na' gwxaquə'əlebəda' ca to bi'i goljə sin cuiṇə' žin ža, chedə' ca tyempən' bitonə' gonlilažə'a Cristan', gwda' bchi' bsaca'a beṇə' ca' bagwlej Diozən' par chəsə'ədopə chəsə'əžague' chso'elaogüe'e Cristan'. De'e na'anə' chacda' naca' le'ezelaogüe apostol

beṇə' cui bi zaquə' entr beṇə' ljuežja' ca', na' chacda' bitocza zaca'a par naca' apostolan'. ¹⁰ Pero bia'aczə nži'ilažə' Diozən' nada'. De'e na'anə' gwleje' nada' par naca' apostol che'enə', na' de'e na'anə' bagocwlene' nada' par nič choncha' xšine'enə' mazəchlə ca de'en chso'on yoguə' apostol ca' yelə'. Pero bito ənacho toza' nada' chona' xšine'enə' sino que Dioz na'aczən' chaclene' nada' par chona'an. ¹¹ Na' bachejle'ele che dižə' güen dižə' cobə che Cristən' de'en babzejni'ida' le'e na' de'en baboso'ozejni' apostol ca' yelə' le'e.

Yesyə'əban beṇə' guat ca'

¹² Na' bač bsd blo'ito' le'e de que Cristən' beyas bebane' ladjo beṇə' guat ca'. Pero le'e ža, ĵbixčhen' na balle de que bito yesyə'əban beṇə' guat ca'? ¹³ Žalə' naquən de'e li can' nalen' de que Diozən' bito yosbane' beṇə' guat ca', bitolja bosbane' Cristən' žalə' ca'. ¹⁴ Na' žalə' cui bosban Diozən' Cristən' ladjo beṇə' guat ca', bito bi zaquə' xtiže'enə' de'en babe'elento' le'e na' bitobi zejen de'en chonlilažə'əchone' žalə' cui bebane'. ¹⁵ De'en babsed blo'ito' le'e de que Diozən' bosbane' Cristən' ladjo beṇə' guat ca', babe'eto' dižə' güenlažə' žalə' bito naquən de'e li. Žalə' de'e li bito yosbane' beṇə' guat ca', bito bosbane' Cristən' žalə' ca'. ¹⁶ De'e na'anə' bito cheyalə' goncho xbab de que Diozən' bito yosbane' beṇə' guat ca', čhedə' la' bosbane' Cristən'. ¹⁷ Bito bi bi zedəgua'an de'en chonlilažə'əcho Cristən' žalə' cui bosban Diozən' le' ladjo beṇə' guat ca'. Bito gaquə əgwnitlaogüe' xtolə'əchon' žalə' cui bebane'. ¹⁸ Beṇə' ca' bagwsa'at beṇə' gwso'onlilažə' Cristən' žlac gosə'əbane'

bagosə'əbiayi'e na' bito nite'e len Diozən' n̄a'a žalə' cui beyas beban Cristən' ladjo beṇə' guat ca'.
 19 Probchguazə chio'o žalə' yežlyo ngazən' zocho lez gaquəlen Cristən' chio'o. Chxəoyagzə cuincho mazəchlə ca notə'ətezəchlə beṇə' žalə' ca'.

20 Na' de'e liczə Dioz nan' bolis boshane'ene' ladjo beṇə' guat ca', par niḥ n̄ezecho de que ca'aczən' gone' len beṇə' yeziquə'əchlə beṇə' chso'onlilažə' le'. 21 To beṇə'ən ben par niḥ chsa'at beṇə'chən', na' to beṇə'ən gon par yesyə'əbane'. 22 Adan nan' ben par niḥ chsa'at yoguə' beṇə'chən', na' Crist nan' gon par yesyə'əban yoguə' beṇə' chso'onlilažə' le'. 23 To tocho yebancho con catə'ən babsi'e x̄neze. Zgua'atec Cristən' bebane' ladjo beṇə' guat ca', na' catə'ən yide' yeto le'egatezəczə ca' yesyə'əban beṇə' ca' bagwsa'at, con beṇə' gwso'onlilaže'ene'. 24-26 Cristən' chnabi'e doxenl̄ə. Na' əgwlejəgwšə'je' yoguə' beṇə' contr che' ca' na' bichlə de'e ca' chso'on contr le', na' que'e yelə' gwnabia' che de'e x̄io' ca' na' che angl bzelao ca' na' che notə'ətezəchlə beṇə' gwnabia' beṇə' cui chso'elao' le'. Na' catə' Cristən' babeyož blej bšə'je' yoguə' beṇə' contr che' ca' na' bichlə de'e ca' chso'on contr le', nach gwcueze' yelə' gotən' na' šo'o fin che yežlyon'. Na' cana'achən' Cristən' cue'e lao na' X̄e' Diozən' yoguə' de'en n̄lane' chnabi'e na' yoguə' non' chnabi'e. 27 Xtižə' Diozən' de'en nyojən nan: "Diozən' bansi'e x̄neze de que gwžin ža catə' Cristən' n̄abi'e yoguə'əloḷ beṇə' na' biquə'əchlə de'en zjəde." Pero ca de'en nan de que Cristən' n̄abi'e yoguə'əloḷ beṇə' na' biquə'əchlə de'en zjəde, bito n̄acho zejen de que leczə Cristən' n̄abi'e X̄e' Diozən'. 28 Na' catə' Cristən' bagwlo'e lao na' X̄e' Diozən'

yoguə'əte beṇə' na' len yeziquə'əchlə de'e zjəde, cana'ach əgwlo'e de que leczə le' yo'e lao na' Xē' Diozən'. Nach yoguə'əloḷ beṇə' əsa'acbe'ine' de que Diozən' naque' xanga'aque', na' leczə ca' sa'acbe'i angl na' de'e xio' ca'.

²⁹ Nitə' beṇə' chəsə'əchoe' nis de'e non che beṇə' ca' bagwsa'at. Bito so'one' ca' žalə' cui chse'ejle'e de que gwžin ža yesyə'əban beṇə' guat ca'.

³⁰ Nada' ža, do tyempte nitə' beṇə' chse'enene' so'ote' nada' laogüe de'en cho'a xtižə' Cristən'.

³¹ Beṇə' bišə', de'e li yoguə' ža chsanlažə' cuina' gaquə bitə'ətezə de'e gaquə chia'. Che'enda' nezele de que chsanlažə' cuina' can' baņezele de que chebeichgüeida' de'en chonlilažə'əle Xancho Jesocristən'. ³² Na' guac əṇacho de que por bež əznian' jətīlələna' catə'ən jsoa' Efeson' chedə' gwso'onchgua beṇə' ca' contr nada'. Pero ža'alə cui yesyə'əban beṇə' guat ca', bitobi bi zaquə' ca de'en goquə chia'. Na' žalə' bito yesyə'əban beṇə' guat ca' yejni'a gonecho che de'en na: “Ye'ej gaotezcho, la' gwxezən' gatcho.”

³³ Bito güe'ele latjə no əxoayag le'e, chedə' de'e li can' nyojən nan: “Šə socho txen len beṇə' chso'on de'e mal, la' solao goncho can' chso'one'enə'.”

³⁴ Legwša' xbab chelen' na' cuich gonle de'e malən'. Nia' ca' chedə' baḷle bitonə' gombi'ale Diozən' na' che'enda' gaquəchgüeile lo'o la'ažda'olen' de'en cui nombi'alene'.

De'e cobə yeyac cuerp che beṇə' ca' yesyə'əban ladjo beṇə' guat ca'

³⁵ De repent gwṇabljeile nada' nac gaquən' yesyə'əban beṇə' guat ca' o nac gaquə cuerp

čhega'aque'enə' catə'an yesyə'əbane'. ³⁶ Nčhol
 yichjla'ažda'olen' šə chaquale cui gaquə
 yesyə'əbane'. Nezecho de que to to xoa' dao' de'en
 chazcho cheyalə' yexinjən par yela'an yel dao'.
³⁷ Na' bito ənacho de que catə'an chazchonə'
 chazcho yel dao'. Na' can' šə biquə'əchlə de'e
 chene'echo la'ac, con xsei nan' gazcho. ³⁸ Na'
 Diozən' chone' par nič chla' de'en chazchon'
 na' to ton chaquən segon bi de'en chazchon'.
³⁹ Ca'aczən' naquən caguə tozə ca naquə cuerp
 čhechon' len cuerp čhe bia ca' chsa'aš. Nža'an
 naquə cuerp čhe beṇačən' na' nža'an naquə cuerp
 čhe bia žia tap ni'ane'i, na' nža'an naquə čhe bia
 chsa'aš lo'o nis, na' nža'an naquə čhe bia chsa'aš
 lao be'. ⁴⁰ Na' nža'an zjənaquə beṇač ca' na'
 bia ca' chsa'aš lao yežlyon', na' nža'an zjənaquə
 de'e ca' chle'icho le'e yoban'. Nža' yelə' xoche
 čhe de'e ca' chle'icho le'e yoban' na' nža' yelə'
 xoche čhe beṇač ca' na' bia ca' chsa'aš lao yežlyo
 nga. ⁴¹ Nža' can' chse'eni' bgüižən' na' nza' can'
 chse'eni' bio'onə' na' leczə nža' can' choso'ose'eni'
 to to beljw ca'. ⁴² Le'egatezəczə ca' catə' yesyə'əban
 beṇə' ca' gwso'onlilažə' Cristən' žlac gosə'əbane',
 nža'an gaquə cuerp čhega'aque'enə'. Cuerp
 čhega'aque'enə' de'en besə'əgašə' lo'o ban'
 bagwso'ožə'n, pero catə' yesyə'əbane' ladjo beṇə'
 guat ca' yeyac cuerp čhega'aque'enə' de'e cobə na'
 bitoch sa'ate'. ⁴³ Bitobi bi zaquə' cuerp čhe beṇə'
 guat ca', la' zjənaquən cuerp šen. De'e na'anə'
 chcuašə'əchon. Pero catə'an yesyə'əbane' yetlas, šə
 gwso'onlilaže'e Cristən' žlac gosə'əbane', yesyə'əyac
 cuerp čhega'aque'enə' de'e zaquə'əche na' de'e

gualəch clezə can' əgwsa'aquən antslə. ⁴⁴ Cwerp che beṇə' guat ca' de'en chcuašə'əchon' zjənaquən de belə' chen, pero nža'an yesyə'əyaquən catə'an yesyə'əbane' šə gwsə'onlilažə'e Cristən'. Cana'achən' yesyə'əyaquən por cuerp cobə de'en gon can' əṇa Spirit che Diozən'. Na'a zjənaquə cuerpən' de belə' chen, pero gwžin ža gatə' cuerp cobə de'en gon can' əṇa Spirit che Diozən'.

⁴⁵ Xtizə' Diozən' nyojən nan de que Adannə' ben' naquə beṇə' nechən' gwzoe' bguane'. Pero na' zo yeto beṇə' gwxaquə'əlebene' ca Adannə', le'enə' Cristən'. Na' de'en bebane' ladjo beṇə' guat ca' chone' yelə' mban zejlicanən'. ⁴⁶ Na'a naccho beṇə' belə' chen pero gwžin ža catə'an gatə' cuerp cobə chechon' de'en gon can' əṇa Spirit che Diozən'.

⁴⁷ Adannə' ben' goquə beṇə' nech, Diozən' bene' le' len bište yo na' gwzoe' yežlyo ngazə. Pero ben' gwxaquə'əlebe ca Adannə' de'en bxie' yelə' mban zejlicanə bazocze' yoban' antslə ze'e yide' galje' yežlyo nga, le'enə' Xancho Cristən'. ⁴⁸ Na' chio'o beṇəch cuerp chechon' naquən can' goquə cuerp che de'e Adannə' de'en ben Diozən' len bište yon', na' de'e na'anə' naccho beṇə' che yežlyo nga. Pero na' chio'o chonlilažə'əcho Cristən' gwžin ža catə' gatə' cuerp cobə checho de'en gaquə ca cuerp che Cristən' ben' zo yoban'. ⁴⁹ Na'a nenaccho ca ben' ben Diozən' len bište yon' pero gwžin ža gaccho ca Cristən' ben' zo yoban'.

⁵⁰ Beṇə' bišə' əchnia' le'e catə'an yežincho žjəyezochə len Diozən' zejlicanə bito gaquə əbanecho cuerp chechon' de belə' chennə'. De'e te che cuerp chechon' na' de'e na'anə' bito gaquə əbanechon catə' žjəyezochə len Diozən' zejlicanə.

51 Na'a achnia' le'e de'en cui nonə' neze antslə, caguə yoguə'əchon' gatcho, pero yoguə'əchon' yeža' can' gacchon'. 52 Xtitnez yeža' can' gacchon' catə'an cuež trompet che Diozən' par šo'o fin che yežlyon'. Cuež trompet che Diozən' par yesyə'əban yoguə' beṇə' bagwsa'at con beṇə' gwsə'onlilažə' Cristən'. Na' canan' yeyac cuerp chega'aque'enə' de'e cobə de'en cui te chei na' leczə can' yeyac cuerp che chio'o ne'e mbancho. 53 Cuerp checho de'en mbancho yežlyo nga na'a de'e te chein' chedə' gožə'an catə'an gatcho. Pero catə'an yeyac cuerp chechon' de'e cobə bito gožə'an na' bito te chei. 54 Na' catə' bade cuerp cobə checho de'en cui gožə' na' de'en cui te chei, cana'achən' bagoc complir can' nyoj Xtižə' Diozən' nan: "Diozən' gwzoinə' bcueze' yelə' gotən' chedə' le'enə' chone' yelə' mban zejlicane." 55 Na' cana'achən' ənacho: "Bitoch soi yelə' gotən' chio'o na' bitoch gonən chio'o gan." 56 De yelə' got che chio'o beṇəch chedə' choncho de'e malən'. Na' de'en nezecho bin' non lei che Diozən' mendad goncho nachle chzenaguəchcho che de'e malən'. 57 Choxcwlen Diozən' bsele'e Xancho Jesocristən' ben' chon par nič cuich chzoi de'e malən' chio'o, na' le'enə' babene' par nič chio'o chonlilažə'əchone' šə gatcho leczə əžin ža yebancho ladjo beṇə' guat ca'.

58 De'e na'anə' beṇə' bišə' dao', lesotezə leso legonlilažə' Xancho Jesocristən' sin cui žjəxaquə'əlažə'əle na' sin cui gaquəžejlažə'əle. Na' zejli legonchgua xšin Xancho' la' nezczele de que bito gaguə dadən.

16

Choso'otobe' mech par chsa'aclene' beṇə' ca' chso'onlilažə' Cristən' Jerosalennə'

¹ Na'a ža che'enda' əṇia' le'e naquən' gonle catə' əgwtoḅle mechən' par gaquəlenle beṇə' Jerosalen ca' bagwlej Diozən' par zjənaque' lažə' ne'enə'. Legon can' bena' mendad so'on beṇə' ca' chəsə'ədopə chəsə'əžag chso'elaogüe'e Cristən' to to yež de'en zjəchi' Galasian'. ² Na' yoguə' ža dmigw to tole cuejle latə' güejə mech segon ca de'en benle gan lao xmannə' na' co'oša'olen par nič den catə'an yida' dezlaṇa'a le'e. Legon ca' par nič bito əgwtoḅlen catə'an yida'anə'. ³ Na' catə'an yida'anə' cana' əseļa'a beṇə' ca' bagwlejlen' par əxjsə'e xmechlen' Jerosalenne', na' əgoxə'ətega'aca'ane' to čopə cart. ⁴ Pero šə gwxenlažə'əcho de que nada' ša'a na' sa'aclene' nada' txen.

Pabən' chone' xbab žjəlanə'e lega'aque'

⁵ Na' yida' gan' zolen' catə' yeyož tia' Masedonian', čhedə' leczə cheyalə' ša'a žjəlanə'a beṇə' ca' chəsə'ədopə chəsə'əžag chso'elaogüe'e Cristən' na'. ⁶ Na' de repent yega'aṇa' len le'e do tḅio' o čop bio' o šə yega'aṇcza' dote tyemp zaguən'. Na' catə' yeza'a gan' zolen' le'e gaquəlenle nada' par yeya'a ga yoblə. ⁷ Bito yida' delana'a le'e ṇa'a čhedə' to teza'an šə baza'a, la' che'enda' desoa' sša len le'e catə'an yida'anə' šə Xancho Diozən' güe'e latjə. ⁸ Che'enda' yega'aṇa' Efeso nga xte catə' galə' lṇi de'en ne' Pentecostes. ⁹ Yega'aṇa' čhedə' beṇə' zan nitə' nga beṇə' chse'ene'e yoso'ozenague' che xtižə' Diozən' pero leczə nitə' beṇə' zan cui chse'enene' čixjui'an.

10 Na' catə' yidə Temtion' gan' zolen' cheyalə' gaplene' respet par ničh cui žebe' əgwšed əgwlo'ine' le'e, čhedə' leczə can' chona' nada' xšin Xancho Diozən' ca'aczən' chon le'. 11 De'e na'anə' ža bito gonle xbab de que bitobi zaque'e, sino que cheyalə' sole güen len le' na' len beṇə' ca' žague'enə' catə' la'aque' gan' zolenə'. Na' catə' yesa'aque' cheyalə' gaquələnga'aclene' par deya'aque' gan' zoa' nga to šao' to güen la' chbezəga'aca'ane'enə'.

12 Na' ca naquə beṇə' bišə'əcho Apolosən' ža, leczə gotə'yoida'ane' par yidəlene' Temtion' na' len beṇə' bišə'əcho ca' desə'alane'e le'e, pero bene' xbabən' mejor bito yide' ṇa'a. Pero güide' catə' soe' to latjə.

Yeto čhopə de'en che' Pabən' beṇə' Corinto ca'

13 Cheyalə' gapple cuidad par ničh cui xoayagle len de'e malən', na' cheyalə' sotezə sole gonlilažə'əle Diozən' con can' chonlilažə'əczlene'. Bito žeble sino leso legon can' chene'e Diozən'. 14 Na' legaque čhe Diozən' na' čhe beṇəčhən' bitə'ətezə de'en chonle.

15 Na' ṇa'a ža beṇə' bišə', de to de'e che'enda' əṇia' le'e. Nezele de que family čhe Estefanas zjənaque' beṇə' nech gwso'onlilaže'e Cristən' Acayan', na' baṇezczele can' chso'oncze', lechguale chsa'aclene' notə'ətezəchlə beṇə' bazjənaque' lažə' na' Diozən'. 16 De'e na'anə' əchnia' le'e de que cheyalə' əgwzenagle čhe lega'aque' na' lenczə čhe notə'ətezəchlə beṇə' chso'onchgua xšin Diozən' na' čhe beṇə' ca' chsa'aclenchgua beṇə' bišə'əcho ca'. 17 Chebeida' babla'ac Estefanasən', Fortonaton' na' Acaicon' gan' zoa' nga, na' bagwsa'aclene'

nada' par nič bitoch zoa' trist de'en cui zole nga len nada'. ¹⁸ Lechguale bagwso'one' ca chebeida', can' bagwso'one' len le'e. De'e na'anə' cheyalə' gapəga'acchone' respet.

¹⁹ Na' na'a ža əchnia' le'e de que benə' ca' chəsə'ədopə chəsə'əžag chso'elaogüe'e Cristən' doxen Asian' chəsə'əguape' le'e diox. Na' leczə len Aquila na' no'ol che' Prisilan' nach zjələnczə benə' ca' chəsə'ədopə chəsə'əžag chso'elaogüe'e Cristən' ližga'aque'enə', leczə chəsə'əguapchgüe' le'e diox. Lega'aque' chso'onlilažə'əcze' Xancho Jesocristən' can' chonlilažə'əchone' chio'o. ²⁰ Na' yoguə'əlöl benə' bišə'əcho ca' nitə' nga chəsə'əguape' le'e diox. Na' catə' chežagle leyolgüiž ljuežjle dižə' šao' par nič gabcia' de que chaque che ljuežjle.

²¹ Cuinca' nada' Pabən' chzoja' part dao' che cart nga par əchguapa' yoguə'əle diox.

²² Na' šə nənčixə nole cuiṇə' gonle cas par gaquele che Xancho Jesocristən', cuiayi'išazəchle zejlicanən'. Xancho Jesocristən' yide' de'e yoblə.

²³ Na' na'a ža, Xancho Jesocrist nan' sotezə soe' gaquəlenšgacze' le'e. ²⁴ Na' chnia' le'e de que chacchgüeida' che yoguə'əle laogüe de'en chonlilažə'əle Cristo Jeso'osən'. De'e na'azən' əchnia' le'e. *Pab*

**Testament Cobə de'en choe' dižə' che ancho
Jesocristən'
New Testament in Zapotec, Yatzachi (MX:zav:Zapotec,
Yatzachi)**

copyright © 1971 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Zapotec, Yatzachi

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Zapoteco, Yatzachi [zav], Mexico

Copyright Information

© 1971, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Zapotec, Yatzachi

© 1971, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 22 Feb 2024 from source files
dated 29 Jan 2022
d439ce34-67af-5db7-b82c-f44ad9932db2